

Nie wiesz, jaką przyjemność dać może radio, jeśli nie słyszałeś jeszcze **stereofonicznie** odtworzonej audycji muzycznej z superheterodyny

PHILIPS 456

Pełna tabela wygranych loterii państwowej na str. 9-ej

P Nr. 323. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Łódź, Wtorek, 24 listopada 1936 r.

Rok VIII

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66. Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 600-955

Blokada uniwersytetu warszawskiego

300 akademików spośród 800 okupujących opuściło w nocy gmach

Napad studentów na mieszkanie rektora Jakowieckiego

Wileński koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wezoraj rano na skutek interwencji ks. metropolity Jalbzykowskiego przerwana została blokada domu akademickiego w Wilnie.

Studenci wyszli pochodem na miasto, BIJĄC PO DRODZE NA POTKANYCH ŻYDÓW I TLUKĄC SZYBY W SKLEPACH ŻYDOWSKICH.

Zaalarmowana policja rozpedziła demonstrujących akademików.

Sklepy żydowskie na ul. Niemieckiej i Szerokiej były przez cały dzień zamknięte.

Prasa endecka zamieściła wiadomość o tym, że ks. metropolita Jalbzykowski miał przyrzec młodzieży, że zadanie ich, tyczące się odseparowania studentów żydów będzie z całą pewnością uwzględnione.

Warszawski korespondent „Głosu Porannego“ telefonuje:

Wezoraj późnym wieczorem na terenie uniwersytetu Józefa Piłsudskiego odbył się wiec akademików, zwołany przez Bratnią Pomoc.

Na wiec przybyło 850 członków Bratniej Pomocy, którzy po wysłuchaniu szeregu mów uchwalili rezolucję, w której domagają się **OBNIŻENIA CZESNEGO NA WYŻSZYCH UCZELNIACH, USADOWIENIA STUDENTÓW-ŻYDÓW PO LEWEJ STRONIE SALI ORAZ ZAAKCEPTOWANIA ŻAŻAŻ AKADEMIKÓW WILEŃSKICH.**

Do czasu uwzględnienia tych żądań zebrani na wiecu postanowili urządzić **BLOKADĘ GMACHU UNIWERSYTETU JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO.**

Bezpośrednio po uchwaleniu tej rezolucji 500 studentów i 300 studentek zamknęło się w lewym skrzydle gmachu uniwersytetu.

Późnym wieczorem przed gmachem zebrała się najbliższa rodzina „zablokowanych studentów“, która okupantom przyniosła paczki z prowiantem.

Na dziś rano przewidziane są **ZASADNICZE KROKI ZE STRONY REKTÓRA I SENATU uniwersytetu Józefa Piłsudskiego, zmierzające do zlikwidowania blokady.**

O godz. 1 w nocy 300 studentów opuściło gmach uniwersytetu, który obecnie blokowany jest tylko przez 500 osób.

Wiadomość ta nie została potwierdzona, ani zaprzeczona przez czynniki oficjalne. Bezpośrednio po skończeniu blokady domu akademickiego część studentów z pod znaku ONR DOKONAŁA NAPADU NA MIESZKANIE REKTORA UNI-

wersytetu STEFANA BATO-

REGO PROF. JAKOWIECKIEGO, który akurat bawił w Warszawie na konferencji w ministerstwie oświaty.

W mieszkaniu rektora Jakowieckiego **WYBITO WSZYSTKIE SZYBY I CZĘŚCIOWO ZDEMOLOWANO URZĄDZENIE.**

Zaraz po tym na murach uczelni ukazała się odezwa, podpisana przez prorektora i senat akademicki, wyrażająca oburzenie z powodu tego faktu i wzywająca młodzież akademicka do pojęcia sprawy.

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Na wtorek, 24 bm. zwołano do Warszawy państwową radę oświecenia publicznego. Na dzień ten przybędą do Warszawy rektorowie wszystkich wyższych zakładów naukowych. Przy okazji odbędzie się narada o położeniu w wyższych zakładach naukowych.

Anglia ostrzega gen. Franco

Okrety wojenne Wielkiej Brytanii ochraniać będą statki handlowe

Admirał Charfield twierdzi, że bez pomocy obcych łodzi podwodnych powstańcy nie zdołają przeprowadzić blokady portów

LONDYN, 23. 11. (PAT). Min. Eden oświadczył dziś po południu w izbie gmin, że rząd brytyjski utrzymywać będzie w dalszym ciągu w sprawie Hiszpanii politykę ścisłej neutralności.

Rząd brytyjski — stwierdził Eden — nie przyznał żadnej z dwóch stron praw państwa prowadzącej wojnę na morzu i w przyszłości praw tych nie przyzna.

Deklaracja ta została przez izbę przyjęta oklaskami.

Wychodząc z tego założenia — oświadczył w dalszym ciągu Eden — będą brytyjskie okręty wojenne nieść pomoc brytyjskim statkom handlowym we wszystkich wypadkach ilekroć tego zajdzie potrzeba na pełnym morzu i poza obrębem terytorialnych wód hiszpańskich.

W zakończeniu zapowiedział

Eden wydanie ustawy, uznającej wszelkie transporty materiału wojennego na angielskich statkach dla Hiszpanii za nielegalne.

W kołach politycznych podkreślają, że rząd unikając przyznania którejkolwiek ze stron praw państwa wojującego jedno cześnie skutecznie usuwa wszelkie możliwości zatargów z brytyjską flotą handlową. Gdyby mimo to gen. Franco po dzisiejszym oświadczeniu Edena oraz po wprowadzeniu w życie zakazu przewozu na angielskich statkach handlowych materiałów wojennych odważył się na zaciepienie jakiegokolwiek brytyjskiego okrętu handlowego, to będzie musiał ponieść wszelkie konsekwencje takiego kroku!

Projekt ustawy wniesiony ma być do izby gmin we wtorek, dn. 24 i przeprowadzony przez

wszystkie trzy czytania w ciągu 2-ch dni. Projekt ustawy przewidywać ma bardzo wysokie kary pieniężne w stosunku do kapitanów lub właścicieli angielskich statków handlowych, którzyby zezwolili na użycie swych okrętów dla przewozu materiałów wojennych z portów obcych do portów hiszpańskich.

W związku z dzisiejszą decyzją rządu brytyjskiego, korespondent P. A. T. dowiadyuje się, iż formuła, stanowiąca treść deklaracji min. Edena w izbie gmin uzgodniona została uprzednio z rządem francuskim tak, że w gruncie rzeczy stanowisko brytyjskie jest obecnie pewnego rodzaju kompromisem, osiągniętym między Londynem a Paryżem.

Rząd brytyjski w swym dążeniu uniknięcia za wszelką cenę

wmieszania Anglii do zatargu hiszpańskiego, skłonny był właściwie do przyznania obu stronom, a więc zarówno rządowi madryckiemu, jak i rządowi powstańczemu w Burgos międzynarodowych praw państwa wojującego, uważając jednak powstrzymanie całkowitej solidarności w tej sprawie z Francją za niezbędne, rząd brytyjski uzależnił swoją decyzję od zgody Francji.

Rząd francuski jednak bezwzględnie przeciwstawił się przyznaniu rządowi generała Franco międzynarodowych praw państw wojujących, wobec tego rząd W. Brytanii zachowując wolną rękę na przyszłość zgodził się na nieprzyznawanie żadnej ze stron wspomnianych praw, pod warunkiem jednak, że rząd francuski przyjmie propozycje angielska co do poczy-

nienia wszelkich niezbędnych kroków dla usunięcia możliwości zatargu.

Celowi temu służyć ma projekt ustawy, przy czym jednocześnie rząd francuski obiecał podobną ustawę przeprowadzić u siebie.

W ten sposób więc W. Brytania i Francja, krocząc w dalszym ciągu wspólną drogą, nie przyznają obecnie żadnej ze stron praw państwa wojującego i usuwają równocześnie możliwość zatargu przez usunięcie statków brytyjskich i francuskiej floty handlowej z udziału w przewożeniu materiału wojennego dla Hiszpanii.

Decyzją tą rząd francuski wzmacnia zasadę nieinterwencji.

(Dokończenie na str. 3-ej).

Europa przestała istnieć

W swoim wielowiekowym pochodzie przeżywała Europa rozmaite okresy historyczne. Przyswierała jej zawsze ideały i hasła, które stały na straży wartości ludzkich i ludzkiej godności. Przeżywała okres walki średniowiecza, które dało ludzkości wiarę w człowieka uduchowionego religijnie i dążenie do zespolenia ludów w wiarze. Potem nastąpił okres wyzwalający człowieka naukowo, człowiek myślał wzbijał się ku boskości, myśli stanowiła o jego istnieniu. Po tym etapie nastąpił okres przewagi problemów gospodarczych i walka o wyzwolenie człowieka w pracy, walka o godność człowieka pracującego. Wstrząsy i burze towarzyszyły przejściom od etapu do etapu, ale była to walka o ideały, które duchowo wywyższały człowieka, mieszkańca Europy.

Obecnie przeżywamy okres walki przeszłości z przyszłością. Ścierają się prądy starego i nowego świata. Światem wstrząsają burze, które są dalszym ciągiem przeżytej wojny światowej i zapowiedzią przyszłości. Ciężko jest żyć na pograniczu dwóch wojen, ciężko zarówno dla tych, którzy wierzą w stary świat, jak i dla tych, którzy wierzą w nowe życie. Na wąskiej ścieżce zmagających się sił Europa dawna zatraciła siebie, zatraciła swoją postawę duchową i stała się żerem dla najniższych instynktów. Dawnej Europy nie ma. Przestała istnieć.

Z wojny światowej, tej co była, wyszło kilka państw wzbogaconych o nowe tereny, ale wyszły także i takie, które nie zyskały i takie, które straciły. Po dwudziestu niespełna latach Japonia zaanektowała Mandżurię i obecnie sięga po Chiny, Włochy zajęły Abisynię, Niemcy ciągle obalają traktat wersalski, chcą odebrać dawne kolonie i uzyskać nowe tereny. Państwa, które zabezpieczyły swój stan posiadania patrzą na te zakusy i nie przeciwdziałają im. Dlaczego? Bo obok tych państw są także inne, które uźródłowiały pewne ideały społeczne i stanowią siłę, z którą się trzeba liczyć.

Wymownym przykładem zaniku tradycji europejskich jest Hiszpania. Dawniej wszystkie rządy państw umiały się solidaryzować, obecnie wszystkie rządy przyglądają się obojętnie, albo nawet się cieszą, że generałowie - rebelianci niszczą, palą i zalewają krwią własną ojczyznę. Anglia nie dotąd nie uczyniła w tej sprawie, bo przecież wyjechała z neutralności w obronie legalnego rządu, to jednocześnie popieranie frontu ludowego. To też czarne bataliony afrykańskie na usługach europejczyków zaprowadzają afrykańskie porządki w obecnej Europie. Europa patrzy i milczy.

Drugim wymownym przykładem stosunków europejskich, to Niemcy — nowoczesny „Ogród udręczeń”. Z Niemiec, kraju ideałów i filozofów rozlała się potężna fala nienawiści ludzkiej i ludzkiego upodlenia. Zalała cały świat i wszędzie znajduje ludzi gotowych służyć małości i podłości. A ludzie ci siebie także nazywają ideowcami.

Socjalizm w obecnych czasach wystawiony jest na zarzuty, że nie hołduje idei wielkiego człowieka i nie jest antynarodowy.

Tak nie jest. Socjalizm, znając historię swego ruchu umiarkowanie ceni wielkie postacie i docenia ich wpływ i znaczenie. Ale nie chce, jak świat kapitalistyczny zaczął życie z powodu jednej wybitnej osobistości. W klimacie, gdzie panuje monopol na jednego człowieka, wytwarza się system, który hamuje inicjatywę i rozmach samodzielności, a w obecnych czasach dołączyła się do tego bezprzykładna poniewierka godności ludzkiej, która swoim upodleniem trafia bardziej w prześladowcę, niż w

prześladowanego. Czy w takim klimacie mógłby pracować Szekspir i stworzyć Hamleta, uosobienie wątpliwości, albo Moller, autor półgłówków, bigotów i wszelkich innych zakłamanych postaci? A przecież Szekspir i Moller wynieśli swoją rodzimą sztukę na szczyty twórczości, mimo, że galeria ich typów, to nie wojujący zdobywcy. Socjalizm dąży do tego, aby nie hodować sztucznie tumanów ludzkich na korzyść je-

PRZY OTYŁOŚCI stosuje się znaną **SOL MORSZYŃSKĄ** lub **WODĘ GORZKĄ MORSZYŃSKĄ**. Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Wojna w Hiszpanii--wojną światową zlokalizowaną na tym odcinku ziemi

Referat prof. Z. Szymanowskiego na konferencji łódzkiej w Lidze obrony praw człowieka

Dnia 22 listopada odbyła się konferencja informacyjna ligi obrony praw człowieka i obywatela w Polsce. Referat wygłosił przybyły z Warszawy prof. Zygmunt Szymanowski, wiceprezes zarządu głównego ligi. Przemówienie prelegenta ujęte w formę bardzo rzeczową, było treści następującej:

Punktem wyjścia dla ligi obrony praw człowieka i obywatela we Francji była w swoim czasie sprawa Dreyfusa. Krzywdę wyrządzoną niewinnemu człowiekowi zmobilizowała opinię całego świata, wysunęła Zolę na czoło tej opinii, aby wywalczył zwycięstwo prawa i sprawiedliwości. Sprawa po kilku latach doczekała się zwycięstwa. Godność ludzka została uratowana.

W Polsce powstała liga jednoznacznie z uzyskaniem niepodległości. Odrzucała i zarania nowych dziejów wyłoniły się kwestie skłóconych mniejszości narodowych i kwestie więźni. Tworzy się komisja do sprawy więźni, których trzeba było bronić przed opinią własną i zagranicą, ale jednocześnie trzeba było także bronić człowieka uwięzionego. Warunki były skomplikowane, ale panowały wówczas nastroje demokratyczne i liga miała za sobą szeroką opinię.

Obecna chwila jest odmienna od tej, w której się Polska zrodziła. Przemiany ustroju wytworzyły w kraju inną aurę psychiczną. Sytuacja obecna jest zbliżona do stanu agonii. Ciężkie zmaganie się z życiem, ciężka

walka o zdobycie egzystencji sprzyja powstaniu złowrogich nastrojów, trzymanych na wodzy w okresie, gdy więź społeczna jest spojona. Z człowieka wyłazi bestia ludzka i szuka dla siebie żeru. To nie jest stan, który może trwać stale, ale narazie istnieje. Choć mu na imię Przytyk, Niemcy, Hiszpania — to jednak wszędzie wypływa z tego samego źródła. Źródło to łączy się z drugą szeroką strugą, zasadą podporządkowania wszystkim go, a przede wszystkim człowiekowi — systemowi. Zasada ta oparowana kilka państw, a tylko niektóre demokracje, dzięki umiejętnemu lawirowaniu utrzymały się na dawnej płaszczyźnie. Obok tych istnieją zresztą inne państwa o charakterze połowicznym.

W formule faszystowskiej „wszystko dla państwa nie dla jednostki” tkwi już ziarno zamętu i zarzewie ognia, gdyż państwo chronić powinno ludzi należących do jego granic. Ale własnie faszystom niesie za sobą wojnę i ucisk człowieka tak straszny, że łamie go moralnie i niszczy fizycznie. (Samobójstwo min. Salengro jest wymownym tego dowodem, a sprawa jego była gorsza od sprawy Dreyfusa: Salengro poszedł tam, skąd się nie wraca). Faszystom stanął u wrót Hiszpanii i przyniósł jej w darze wojnę domową, która właściwie jest wojną światową, zlokalizowaną na tym odcinku ziemi.

W państwach, gdzie wszyscy muszą być podporządkowani sy-

stemowi, niema opinii publicznej. Rządy tych państw nie chcą jej, nie potrzebują jej — opinia publiczna Włoch i Niemiec tuła się zagranicą. W Sowietach, gdzie granice są hermetycznie zamknięte i całe pokolenie nie widziało innego ustroju, także nie ma żadnych dyskusji.

Każda dyskusja prowadzi za sobą krytykę władzy, krytyka — chęć interwencji — faszystom odrzuca te możliwości zamyka tym samym możliwość istnienia ligi obrony praw w ramach jego ustroju.

W połowicznych ustrojach propaganda także już poczyniła wielkie spustoszenia. I tutaj już do kanonu podnoszą zasadę różnicy i podziału obywateli na lepszych i gorszych i tutaj zdarza się, że ta norma wpływa na wymiar sprawiedliwości, który wszak jest ostatnią ucieczką człowieka krzywdzonego, a który powinien być opoką.

Jakież tedy czekają prace i cele ligi obrony praw w obecnych czasach trudnych i niesprzyjających?

Zadaniem ligi jest zementowanie ludzi, którzy stoją na stanowisku obrony praw człowieka i obywatela, informowanie opinii o tym co się dzieje, ideowe organizowanie, uświadamianie i podtrzymywanie w najbardziej zapadłych kątach poszczególnych jednostek. Działalność w tym zakresie daje pole niewyczerpane, które w dużej mierze leży ugiorem. Uświadamiać i tępić podburzanie świadomości

ludzkiej w kierunku wyświadczania krzywd i znęcania się nad innymi. Uświadamiać, że obietniczki nierealne w celu pozbycia się obywateli narodowościowo odmiennych — to tylko posunięcia w grze wojny domowej. Ludzie od wieków tu żyjący i pracujący muszą tu zostać. Bo dokąd mają pójść? Są tak samo wrośnięci w glebę jak i inni i mają prawo tam żyć i umrzeć, gdzie się urodzili.

Ile jest zastugi kleru w podburzaniu jednych przeciwko drugim, ile celowej zło sięjącej taktyki, ile ad hoc stworzonej nomenklatury upraszczającej pracę ludzi o zły woli albo złych instynktach — to są rzeczy na ogół znane, z którymi trzeba walczyć słowem uświadamiania.

Wreszcie jescze jeden odcinek — to odcinek walki klasowej, gdzie panuje zasada, że wrogiem jest ten, kto myśli inaczej, ma inne zapatrywania. I tu trzeba uświadamiać i nawracać myśli ze złej drogi.

Walka o pokój powszechny uważana jest u nas za akcję wywrotową. Zresztą nietylko nad nami zawisło to straszne widmo. Szerzy się ono w całej Europie.

Prawo azylu więźniów politycznych znajduje się również na odcinku zagadnień pięknych. Dawniej wszystkie państwa udzielały schronienia więźniom politycznym; obecnie gdy więźniowi pozwolą zamieszkać w jakimś kraju to bez prawa zarobkowania. Za potajemną pracę zostaje karany i wydany. Nie chodzi w tym wypadku o Polskę, bo u nas problem ten nie istnieje.

Spokojnej, organizacyjnej, po mocniejszej pracy może zatem liga mieć dużo; dążeniem jej powinno być powiększenie liczby jej zwolenników, aby głos ligi obrony praw w Polsce mógł nabrać wagi.

Po referacie wyłoniła się dyskusja która, w rezultacie dała kilka wyświetleń w sprawach formalnych.

Podkreślić natomiast należy przemówienie przewodniczącego ligi w Łodzi, pułk. Włockowski go, który w pięknych słowach zagał zebranie i nawiązał do walorów prawdziwych i głębokich w historii ludzkości. Żyjemy w czasach, kiedy łatwiej jest o obronę zwierzęcia niż człowieka. Tym bardziej więc słowo zachęty do montowania placówki, której zadaniem jest przekazywanie dusz ludzkich, aby wyszła obronna ręka przed zakusami bestii, znalazło żywy oddźwięk wśród wszystkich licnie zgromadzonych słuchaczy. P. W.

MILIONY

które czytały tę powieść

WSZYSZY

oczekują z niecierpliwością genialnej trawestacji filmowej arcyciekawej powieści

„ANTHONY ADVERSE”

MILIONY

które jej nie znają

Anglia ostrzega gen. Franco

(Dokończenie)

Dzienniki angielskie zwracają specjalną uwagę na fakt, że na wczorajszej naradzie ministrów na Downing Street brał również udział szef sztabu floty brytyjskiej, admirał Chatfield.

Wyrażone jest przypuszczenie, że kwestia należytej ochrony statków brytyjskich wzdłuż wybrzeży hiszpańskich była szczegółowo omawiana i że admirał udzielał rzeczowych informacji co do technicznych możliwości zorganizowania przez gen. Franco blokady we własnym zakresie sił.

Jak twierdzą dzienniki, admirał Chatfield wyjaśnił, że siły morskie gen. Franco dla celów blokady nie wystarczają, chyba, że uzyska on pomoc obcych łodzi podwodnych.

Moralna pomoc Italii

LONDYN, 23.1. (PAT) — Reuter donosi z Rzymu: Według wiadomości kół miarodajnych, Włochy poprą moralnie gen. Franco w blo-

kadzie portów hiszpańskich, lecz nie udzieli ani materialnej ani wojkowej pomocy dla blokady i trzy mać się będą nadal nieinterwencji.

Powstańcy rewidują parowce

GIBRALTAR, 23.11. (PAT) — Komendant parowca norweskiego „Lisken” stwierdza, że na drodze z Dundee do Walencji, dnia 14 b. m. parowiec jego był rewidowany przez szalupy powstańcze pomiędzy Casovillano i przylądkiem Finister.

Mobilizacja kobiet w Katalonii

Wojska rządowe krwawo odpierają ataki

BARCELONA, 23 11. (PAT). Ogłoszono dekret, przewidujący możliwość mobilizacji kobiet do obrony kraju.

LONDYN, 23 11. (PAT). — Reuter donosi z Lizbony: Na przedmieściach Madrytu na odcinku południowym przez cały dzień i całą noc toczyły się walki. **WOJSKA RZĄDOWE PRZESZŁY DO OFENSYWY.** Walczono NA BAGNETY W CARABANCHEL BAJDO. Artyleria rządowa bombarduje intensywnie Hule powstańcze.

MADRYT, 23 11. (PAT). Na kilku odcinkach frontu pod Madrytem panowało wczoraj duże ożywienie. Odbył się przede wszystkim pojedynek pomiędzy artylerią powstańczą a rządową.

Jak donosi korespondent agencji Havasa, artyleria rządowa zmusiła kilka baterii nieprzyjaciela do milczenia.

MADRYT, 23 11. (PAT). — Agencja Havasa donosi: Dziś rano, o godz. 6, przeleciał nad Madrytem samolot powstańczy, zrzucając około 8 bomb. Jedna

z nich upadła na podwórzu ministerstwa wojny, gdzie zniszczyła dwa stojące tam samoloty, druga na ulicy Barguileo, trzecia zaś bomba upadła na placu Bilbao, gdzie zabiła chłopca. Pozostałe bomby eksplozowały w północnej dzielnicy miasta, nie wyrządzając poważniejszych szkód. Naogół liczba ofiar ostatniego bombardowania nie jest tak wysoka jak w końcu ubiegłego tygodnia, kiedy samoloty powstańcze urządziły masowy nalot na stolicę.

Krażownik hiszpański storpedowany przez łódź podwodną obcej floty

MADRYT, 23 11. (PAT). — Oficjalny komunikat hiszpańskiego ministerstwa lotnictwa donosi:

„O godz. 9-ej wleczorem kilka łodzi podwodnych, należących, jak się wydaje, do obcej floty, ponieważ powstańcy łodzi podwodnych nie posiadają, zaatakowało jednostki hiszpańskiej floty przy wejściu do portu w Kartagenie.

Jedna torpeda trafiła krażownik „Cervantes” i uszkodziła go. Inne torpedy zostały przez łódź podwodną skierowane przeciwko torpedowcowi „Mendez Nunes”, ale nie wyrządziły mu szkody.”

LONDYN, 23 11. (PAT). — Ag. Rentera donosi, że według wiadomości, zyskanych z admiralicji z pokładu torpedowca „Glowworm”, stojącego w porcie Kartageny, widziano, że na krażowniku „Miguel de Cervantes” nastąpił silny wybuch.

Po wybuchu krażownik pochylił się na bok i został przy-

holowany do portu.

LONDYN, 23 11. (PAT). — Storpedowanie krażownika hiszpańskiego „Miguel de Cervantes” w pobliżu Kartageny pozostaje w dalszym ciągu niewyjaśnione.

Raporty, otrzymane w tej sprawie przez rząd brytyjski, potwierdzają, że nie wchodzi tu w grę eksplozja wewnętrz-

na, lecz że wybuch nastąpił wskutek uderzenia torpedy z zewnątrz.

Zaburzenia żołądkowe i kiszkowe, napady bólów brzucha, zastójna brzusznica, ogólne podrażnienie, nerwowość, zawroty głowy, niepokojące sny, ogólne złe samopoczucie podlegają szybkiemu zanikowi przez stosowanie codziennie jednej szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka - Józefa.

Ribbentrop u Baldwina

Niemcy przyłączyły się do klauzuli o prowadzenie humanitarnej walki podwodnej

LONDYN, 23.11. (PAT) — Wizyta, jaką dziś rano ambasador Rzeszy w Londynie von Ribbentrop złożył premierowi Baldwinowi spowodowała w tutejszych kołach politycznych wiele dociekań i domysłów. Zarówno ze strony czynników brytyjskich jak i ambasady niemieckiej podkreślają, iż wizyta ta miała charakter zwykłej wizyty kurtuazyjnej, składanej premierowi angielskiemu przez nowego ambasadora.

Mimo to, zwraca uwagę fakt, że rozmowa trwała około 50 minut oraz okoliczności, że ambasador von Ribbentrop w piątek popołudniu odleciał do Berlina, skąd powrócił dopiero w niedzielę popołudniu.

Ze strony brytyjskiej podkreślają przy tym, że termin wizyty u premiera Baldwina ustalony już został na kilka dni przed ostatnim wyjazdem von Ribbentropa do Berlina, nasuwa się więc przypuszczenie, że nagły wyjazd Ribbentropa do Berlina miał na celu nawiązanie osobistego kontaktu z kanclerzem Hitlerem i uzyskanie odeń bezpośrednich instrukcji co do tematu rozmowy z premierem brytyjskim.

Dzisiejsza wizyta von Ribbentropa u premiera Baldwina nabiera szczególnego znaczenia wobec decyzji ambasadora Rzeszy ponownego udania się jutro rano samolotem do Berlina. Wynika stąd bowiem, że rozmowa z premierem brytyjskim posiadała tak wielką wagę, iż ambasador von Ribbentrop uważa za stosowne zdać kanclerzowi Hitlerowi osobiste sprawozdanie z jej przebiegu.

BERLIN, 23.11. (PAT) — Niemieckie biuro informacyjne donosi: Ambasador von Ribbentrop z polecenia Rzeszy niemieckiej złożył dziś w brytyjskim M. S. Z. notę oświadczającą, iż rząd niemiecki przyłącza się do czwartego rozdziału umowy londyńskiej o zbrojeniach morskich i uważa ją za obowiązującą dla siebie od dziś.

Nota przewiduje możliwie humanitarny sposób prowadzenia wojny podwodnej.

BERLIN, 23.11. (Pat) Przepisy o wojnie podwodnej, do których dziś przyłączyły się Niemcy brzmią jak następuje:

1) Przy działaniu przeciw statkom handlowym łodzi podwodne winny kierować się przepisami prawa międzynarodowego o żegludze morskiej.

2) W szczególności z wyjątkiem wypadku odmowy zatrzymania się po wystosowaniu w należyty sposób wezwania, także z wyjątkiem wypadku stawiania czynnego oporu przeciw ogłędzinom lub rewizji okręt wojenny czy też łódź podwodna nie ma prawa zatapiać statku handlowego lub czynić go niezdatnym do żegludgi, dopóki nie ulokuje pasażerów, załogi i dokumentów statku w bezpiecznym miejscu,

5 niezwykłych właściwości tego kremu!

1. Pianą tego kremu rośnie 250-krotnie.
2. Nie zasycha na twarzy przez 10 minut.
3. Zmiękcza nawet najtwardszy zarost w ciągu 1 minuty.
4. Nadaje włosom zarostu właściwe położenie do golenia.
5. Dzięki olejki oliwkowemu chroni przed podrażnieniem po goleniu.

2.50 i 1.25

Spróbuj na nasz koszt!

Prosimy kupić jedną tubę zaraz. Jeśli po użyciu połowy zawartości tuby, nie będzie Pan zadowolony — prosimy opróżnioną do połowy tubę odesłać do Colgate-Palmolive Sp. z o. o. Warszawa, Rymarska 6 a otrzyma Pan natychmiast zwrot pieniędzy.

Palmy, kobierce, sztandary...

Regent Horthy będzie uroczysto powitany w Rzymie

RZYM, 23. 11. (PAT). Prasa poświęca artykuł regentowi Węgier Horthy'emu, który jutro przybywa do Rzymu. Dzienniki ogłaszają życiorys regenta i podnoszą jego zasługi oddane ojczyźnie. Na cześć gości węgierskich Rzym będzie w ciągu 5 dni udekorowany sztandarami oraz iluminowany po zapadnięciu zmroku.

Dworzec udekorowany będzie palmami, kobierzcami i sztandarami. Regenta i jego małżonkę powitają król Wiktor Emanuel III i królowa Helena, Mussolini i najwyżsi przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych.

RZYM, 23. 11. (PAT). Tutejsze koła węgierskie informują, że regent Horthy w drodze z Budapesztu do Rzymu przejeździe nie przez Austrię, lecz przez Jugosławię. Na terytorium jugosłowiańskim regent powitany zostanie przez naczelnika banatu Sawy.

Fakt ten komentowany jest tu jako gest polityczny, znamionujący zbliżenie pomiędzy Węgrami a Jugosławią.

200 obywateli amerykańskich opuszcza stolicę

WASZYNGTON, 23. 11. (PAT) Departament stanu polecił telefonicznie charge d'affaires w Madrycie p. Wendelin, aby zamknął ambasadę Stanów Zjednoczonych w Madrycie i przeniósł ją do Walencji. Wendelin odpowiedział, że wraz z personelem ambasady opuści Madryt we środę, dnia 25 b. m. 200 obywateli Stanów Zjednoczonych, którzy jeszcze są w Madrycie, opuszczą stolicę autobusami i samochodem.

Holandia i Szwajcaria przystąpiły do układu monetarnego

HAGA, 23 11. (PAT). Rząd holenderski ogłosił komunikat o swym przystąpieniu do francusko - angielsko - amerykańskiego układu monetarnego. BERN, 23 11. (PAT). Szwajcarska rada federalna poinformowała rządy francuski, brytyjski i St. Zjednoczonych, że zapoznawszy się z ich deklaracjami w dziedzinie polityki monetarnej, aprobuje ogólne zasady, na których opiera się układ trzech mocarstw z dn. 25 września r. b.

Skradziono

FORMUŁĘ

Morderczego Gazu!

Niemcy nie zerwały stosunków z Z.S.R.R.

Wyrok na osobie inż. Sticklinga nie został jeszcze wykonany

LONDYN, 23. 11. (PAT). Korespondent Reutera w Berlinie donosi, że pogłoski o możliwości natychmiastowego zerwania stosunków między Niemcami a Z. S. R. B. nie znajdują wiary w tamtejszych kołach dyplomatycznych, które sądzą, że o ile zerwanie tych stosunków nie nastąpiło bezpośrednio po kongresie no-rymberskim, to trudno je przewidywać teraz.

PARYŻ, 23. 11. (PAT). Agencja Havasa donosi z Berlina, że kompetentne czynniki tamtejsze zaprzeczają stanowczo wiadomościom, jakoby Rzesza Niemiecka miała zerwać stosunki dyplomatyczne z Z. S. R. R.

BERLIN, 23. 11. (PAT). Wyrok śmierci w Nowosybirsku od sunął na plan dalszy wszystkie inne zagadnienia. Zdecydowanej postawie rządu Rzeszy towarzyszy jednomyślnie oburzenie opinii publicznej. Z licznych głosów opinii publicznej różnych państw, dzienniki niemieckie wysuwają wniosek o jednomyślnym potępieniu wyroku przez cały świat cywilizowany. Nawołują one do solidarności wszystkich państw.

W tutejszych kołach politycznych zastanawiają się poważnie w jakiej formie wyrazi się reakcja rządu niemieckiego w razie wykonania wyroku na inż. Sticklingu.

Według ogólnych przypuszczeń, rząd Rzeszy nie ograniczy się w tym wypadku do ponownego protestu dyplomatycznego. Krają pogłoski o represjach ze strony Rzeszy, które mogłyby dotknąć stosunki handlowe między obu państwami.

MOSKWA, 23. 11. (PAT). — Ambasador Rzeszy v. Schulenburg dokonał wczoraj demarche u zastępcy komisarza ludowego spr. zagr. Krestinskiego w sprawie wyroku śmierci na inż. Sticklingu. Ambasador v. Schulenburg domagał się ulaskawienia skazanego lub w najgorszym razie odroczenia wykonania wyroku. Ambasador nie otrzymał żadnej konkretnej odpowiedzi.

Dziś rano ambasador v. Schulenburg udał się ponownie do wicekomisarza Krestinskiego ale i ta demarche nie dała konkretnego wyniku. Definitywna odpowiedź oczekiwana jest 25 b. m. Jest to ostateczny termin, ponieważ wyrok winien być wykonany w ciągu 72 godzin.

W kołach dziennikarzy za-

granicznych utrzymują się w dalszym ciągu przekonanie, że inż. Stickling nie zostanie rozstrzelany mimo to, iż miał przyznać się całkowicie do zarzucanych mu przestępstw. Wy-

konanie wyroku śmierci na Sticklingu nastąpić może tylko w tym wypadku, jeżeli Sowiety postanowią nie liczyć się z reakcją, jaką stracenie jego wywoła w Berlinie.

W razie ulaskawienia Sticklinga nie jest wykluczone, że ulaskawieni zostaną również dwaj lub trzej obywatele sowieccy, skazani w procesie nowosybirskim, albowiem ulaska-

wienie cudzoziemca, a rozstrzelanie obywateli sowieckich wywołałoby fatalne wrażenie wśród społeczeństwa, o którego względy rząd coraz usilniej zaczyna zabiegać.

Skrócenie czasu pracy w górnictwie nastąpić może na wniosek min. opieki po osiągnięciu opinii stron zainteresowanych

WARSZAWA, 23. 11. (PAT) — Dnia 23 listopada r. b. odbyło się pod przewodnictwem pana premiera gen. Sławoja - Składkowskiego posiedzenie rady ministrów.

Rada ministrów uchwaliła szereg projektów ustawodawczych, które rząd wniosie na nadchodzącą sesję sejmu i senatu.

Przedewszystkim, w związku z zapowiedzią prezesa rady ministrów, wystąpienia przez rząd z inicjatywą ustawodawczą w sprawie skrócenia czasu pracy w górnictwie, rada ministrów przyjęła projekt odpowiedniej ustawy.

Projekt ten przewiduje, iż w wypadkach spowodowanych koniecznościami państwowymi lub gospodarczymi, rada ministrów może w drodze rozporządzeń, wydawanych

na wniosek ministra opieki społecznej, zgłoszony po osiągnięciu opinii izby przemysłowo - handlowych oraz organizacji zawodowych pracowników i pracodawców, nakazać skrócenie czasu pracy w górnictwie węglowym w dniu lub w tygodniu w stosunku do norm, ustalonych w przepisach o czasie pracy.

Następnie rada ministrów przyjęła projekt ustawy o ochotniczych lotach ćwiczebnych. Ustawa ta ma zastąpić dotychczasowe przepisy w tym zakresie i ma na celu przeszkolenie większej ilości pilotów w ramach tych samych kredytów.

Z kolei rada ministrów przyjęła szereg projektów ustaw ratyfikacyjnych konwencji międzynarodowych oraz porozumień i protokołów

podpisanych przez Polskę.

Następnie rada ministrów uchwaliła projekt ustawy o stanie wyjątkowym, który ma na celu dostosowanie przepisów rozporządzenia prezydenta Rzplitej z roku 1925 o stanie wyjątkowym do nowych podstaw prawnych, stworzonych przez ustawę konstytucyjną z kwietnia 1935 r.

W dalszym ciągu rada ministrów przyjęła projekt noweli do ustawy o szkołach akademickich, który zalicza dodatkowo w poczet szkół akademickich Wyższą szkołę handlu zagranicznego we Lwowie, Wyższe studium handlowe w Krakowie, oraz Wyższą szkołę handlową w Poznaniu. Termin zastosowania do tych szkół postanowień ustawy o szkołach akademickich ma ustalić rozporządzenie ministra W. R. i O. P.

Ponadto rada ministrów przyjęła projekt ustawy obniżający o 30 proc. pozostające do spłaty należności z tytułu pobranych przez młodzież akademicką przed dniem 1 września 1932 r. państwowych stypendiów i pożyczek. Projekt ten nie obejmuje byłych stypendystów, których dochód miesięczny przekracza 300 zł.

Następnie rada ministrów przy-

jęła projekt ustawy o budowie i utrzymaniu dróg publicznych, regulujący między innymi sprawy podziału dróg publicznych, w zależności od znaczenia ekonomicznego, komunikacyjnego, na drogi państwowe, wojewódzkie, powiatowe, oraz gminne, sprawy pokrywania kosztów budowy i utrzymywania dróg publicznych, sprawy specjalnego podatku drogowego i dopłat drogowych, sprawy świadczeń w naturze, wreszcie spółek drogowych. Projekt ustawy zawiera wykaz dróg państwowych.

Z kolei rada ministrów uchwaliła rozporządzenie, przyznające ulgi w opłatach od pojazdów mechanicznych na rzecz państwowego Funduszu Drogowego.

Rozporządzenie to wiąże się z pracami komisji ekonomicznego ministrów w dziedzinie polityki motoryzacyjnej.

W dalszym ciągu posiedzenia rada ministrów przyjęła projekt noweli do ustawy z czerwca 1927 r. o ochronie rynku pracy, który przewiduje dwie zmiany obecnego stanu rzeczy w tej dziedzinie, a mianowicie wprowadza możliwość cofnięcia udzielonego już pracodawcy pozwolenia na zatrudnienie cudzoziemca, o ile dalsze zatrudnienie może przynieść szkodę interesom państwa, w szczególności jego interesom gospodarczym oraz wprowadza specjalne zezwolenia na pracę dla cudzoziemców, przebywających w Polsce stałe od 1 stycznia 1922 r.

Następnie przyjęto projekt ustawy o wykonywaniu zawodu aptekarskiego, wprowadzający jednolite dla całego państwa przepisy w tej dziedzinie, dotychczas różniące w poszczególnych częściach Polski uregulowane.

Wreszcie rada ministrów przyjęła projekt dekretu o stosunku państwa do kościoła ewangelicko - anglikańskiego w Rzplitej. Uregulowanie tej sprawy w drodze dekretu przewiduje ustawa o pełnomocnictwach z marca r. b.

DO KAŻDEJ CERY
dobierzemy
PUDER HIGIENICZNY

Lab. Chem. Farm.
M. MALINOWSKIEGO

Przylega do skóry nie zatykając porów.
Warszawa, ul. Chmielna 4
Do nabycia we wszystkich, pierwszorzędnych firmach

„Wolne konta” we Włoszech

Wyłom w dotychczasowym systemie reglamentacji dewizowej

RZYM, 23. 11. (PAT). Podsekretarz stanu dla spraw wymiany walut wydał dekret, wprowadzający wyłom we włoskim systemie reglamentacji dewizowej. Dekret ten, wchodzący w życie w dniu 1 grudnia r. b. pozwala Bankowi Włoch i innym większym bankom włoskim na zakładanie t. zw. kont wolnych dla banków zagranicznych, przedsiębiorstw zagranicznych oraz

cudzoziemców, przebywających czasowo we Włoszech.

Na kontach tych składane będą liry bądź dewizy zagraniczne oraz włoskie lub zagraniczne papiery wartościowe.

Rachunki te będą zwolnione od wszelkich ograniczeń, niezależnie od tego, czy poszczególne operacje dokonywane będą we Włoszech, czy też pociągać będą za sobą konieczność transferu

z zagranicę.

Dzienniki włoskie podkreślają, że z nowego rozporządzenia skorzystają m. in. włosi, stale mieszkający zagranicą, którzy będą mogli lokować swoje kapitały we Włoszech, mając jednocześnie gwarancję późniejszego wycofania tych kapitałów z banków włoskich i wywiezienia ich zagranicę bez żadnych trudności.

Obostrzona kontrola W. Rzymowski prosi o zwołanie komisji, celem zbadania poczynionych mu zarzutów

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wobec ujawnienia w ostatnich czasach malwersacji w kancelariach kilku komorników ministerstwo sprawiedliwości postanowiło obostrzyć kontrolę nad wpływami pieniężnymi komorników.

W porozumieniu z władzami:

pocztowymi pozbawiono komorników prawa bezpośredniego inkasowania kwot pieniężnych, przekazywanych przez interesantów za pośrednictwem poczty. Wszystkie takie sumy będą przez urzędy pocztowe przelewane na konta komorników w PKO. i w ten sposób będą rejestrowane przez trzecie osoby.

WARSZAWA, 23. 11. (PAT) Prezydium Polskiej Akademii Literatury komunikuje co następuje:

W dniu 19. listopada 1936 r. wpłynął do biura P. A. T. list następującej treści:

„Do Prezydium P. A. T. Pragnę osłonić Polską Akademię Literatury od ataków przez pewną część prasy skie-

rowanych przeciw mojej osobie, proszę o wyłonienie komisji, która by się zajęła zbadaniem zarzutów, w atakach o których zawartych i wydała orzeczenie o ich zasadności. Do czasu ogłoszenia orzeczenia postanowiłem wstrzymać się od udziału w bieżących pracach P. A. T.

Warszawa, dn. 19 listopada 1936 r. (—) Wincenty Rzymowski”.

*

Na skutek prośby akademika literatury W. Rzymowskiego powołany będzie w dniach najbliższych sąd koleżeński, którego skład i orzeczenie będą ogłoszone dodatkowo.

Z ostatniej chwili.

W dniu wczorajszym kino „Europa” wystąpiło z premierą głośnego i cieszącego się na całym świecie wielkim powodzeniem filmu

„Kain i Mabel”

z Clarkem Gable i Marion Davies. Film ten, wesoły i nowoczesny romans komediowo-muzyczny — jest jedną z najlepszych produkcji „Cosmopolitan”. Wczorajsza premiera zgromadziła olbrzymie rzesze miłośniczek i miłośników Clarka Gable’a. Bawiono się znakomicie.

DANCING **„TABARIN”** Dziś **PIERWSZY BAL** pod hasłem **„TABARIN SZALEJE”**

Sala pięknie udekorowana. Moc atrakcji i niespodzianek. Wstęp bezpłatny

Teatr „Rozmaitości” tel. 112-25 | **OSTATNIE** występy mistrzów sceny ameryk. **LUCY i MISZA German**

Dziś, we wtorek i jutro w środę o g. 9.15 w. Tylko 2 razy **„Matka i teściowa”** Ceny od 54 gr. — 2 zł.

3 lata więzienia za sprzeniewierzenie pieniędzy skarbowych
SZESTOCHOWA, 23.11. (PAT) — Sąd okręgowy w dniu dzisiejszym rozpoznawał sprawę b. kierownika kancelarii starostwa grodzkiego i powiatowego w Chorzowie o to, że w r. 1934 i w pierwszej połowie 1935 r. nieprawnie podjął z kasy skarbowej i sprzeniewierzył 3,966 zł. Sąd skazał oskarżonego na 3 lata więzienia.

Aresztowanie b. kierownika T-wa „Brijus”

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:
 Wczoraj aresztowano z polecenia władz sądowo - śledczych b. kierownika Towarzystwa żydowskiego „Brijus” Pawła Goldmana, oskarżonego o malwersacje w sumie około 22.000 zł.

Zderzenie pociągów 4 osoby zabite, 7 rannych

PRAGA, 23.11. (PAT) — Dziś rano na Morawach, w okolicy miejscowości Tetowice nastąpiło zderzenie pociągu pociągów ze stojącymi na torze wagonami. 4 osoby zostały zabite, a 7 odniosło ciężkie obrażenia.

Katastrofa lotnicza w pobliżu Bukaresztu

BUKARESZT, 23. 11. (PAT). W pobliżu Bukaresztu wydarzyła się katastrofa lotnicza, która zakończyła się śmiercią porucznika pilota. Jednosobowy samolot rumuńskiej marki „Set” odbywając lot ćwiczebny dostał się w burzę śnieżną i spadł z wysokości kilkuset metrów.

Sala Filharmonii

Narutowicza 20 telefon 213-84

Dziś o godz. 20.30 wiecz. Wieczór muzyki kameralnej

Thelma Reiss wiolonczela

John Hunt fortepian

Pod protektorem J. E. Sir Howarda Kennard, Ambasadora Wielkiej Brytanii i Brytyjskiego Komitetu dla Współpracy z Zagranicą.

Bilety w cenie od 1.— do zł. 6.— sprzedaje kasa Filharmonii.

Strejk marynarzy w Ameryce przybiera szerokie rozmiary

NOWY JORK, 23.11. (PAT) — Strejk marynarzy rozszerzył się przez przystąpienie do niego 4 tysięcy oficerów marynarki handlowej, z których 2 tysiące ma swą stą siedzibę w porcie nowojorskim. Prócz tego zawiadomiły związki za wodowe kapitanów okrętowych, in-

Negus protestuje przeciwko uznaniu aneksji Abisynii przez Austrię i Węgry

GENEWA, 23 11. (PAT). Do sekretariatu ligi narodów nadeszła nota negusa, w której protestuje przeciwko uznaniu przez Węgry i Austrię imperium włoskiego.

LONDYN, 23 11. (PAT). Sekretarz generalny lig' narodów

CASINO PAN
 Początek 4.6.8.10
2-gi tydzień niebywałego sukcesu!
z milionami
 W r. tyt. **Gary Cooper**

Wrzenie na Śląsku Opolskim
Brak środków żywnościowych wśród robotników rodzi jawny sabotaż

Przemysł prosi rząd o pomoc w celu utrzymania spokoju

Katowicki kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Związek przemysłowców na Śląsku Opolskim wystosował do rządu w Berlinie memoriał o niepokojących wrzeniach wśród robotników przemysłowych.

Brak środków żywnościowych, a przede wszystkim mięsa i tłuszczów, wywołał nawet w organizacji narodowo - socja-

listycznej wielką radykalizację. Przemysłowcy twierdzą, że nie ma już teraz różnicy między hitlerowcami a socjalistami, prowadzącymi opozycyjną robotę wśród robotników.

W kopalniach i fabrykach robotnicy nie spełniają swoich obowiązków, tak że można mówić wręcz o sabotażu.

Przemysłowcy oświadczają, że nie mogą przyjąć żadnej

gwarancji, czy w dziedzinie tej utrzymany będzie w ciągu zimy spokój społeczny.

Śląsk niemiecki, jako kraj pograniczny, wymaga specjalnej opieki i troski władz w dziedzinie wyżywienia.

Bezpośrednie sąsiedztwo z Polską, gdzie środków żywnościowych jest pod dostatkiem, działa na sferę pracowniczą nie niemieckiego Śląska podniecająca.

Do związków i stowarzyszeń polskich przystępują obecnie masowo robotnicy ze sfery t. zw. „Wasserpolaków”.

Przemysłowcy — oświadcza memoriał — gotowi są do wielkich ofiar dla utrzymania spokoju społecznego na Śląsku niemieckim, ale proszą rząd, aby przyczynił się do zabezpieczenia należytego dowozu środków żywnościowych.

Związek przemysłowców wystosował podobne ostrzeżenia do władz w Opolu oraz do przywódców lokalnych organizacji hitlerowskiej.

NABYWAJĄC CEDIB'Ą POMADKĘ DO UST WYKAŻE PANI SWOJ DOBRY GUST

Przemysł i wojsko na pomoc zimową
Ustalenie norm stałych świadczeń od obrotu i uposażeń

WARSZAWA, 23. 11. (PAT). Sekcja zbiorczy materiałowej ogólnopolskiego komitetu pomocy zimowej odbyła ostatnio konferencję z przedstawicielami przemysłu i handlu. W trakcie konferencji stwierdzono konieczność ścisłego ustalenia norm świadczeń przemysłu, przyjętych, jak wiadomo, w granicach od 1 — 3 promil od obrotu w 1935 r.

Normy te dla poszczególnych branż określa uchwały odpowiednich związków. W niektórych gałęziach przemysłu wspomniane normy zostały już ustalone. Stowarzyszenie związku przemysłowców budowlanych uchwaliło normę 1 promil od obrotu w pierwszym półroczu swego istnienia. Propaganda na rzecz pomocy zimowej prowadzona przez to stowarzyszenie obejmuje przedsiębiorców, tak zrzeszonych jak i niezrzeszonych. Związek polskiego przemysłu farmaceutycznego zadeklarował 1 promil od obrotu, związek przemysłu chemicznego ustalił normy ofiar w zależności od dochodu, a mianowicie dla przedsiębiorstw, które nie posiadały w r. 1935 dochodu, norma wynosi minimum 1 promil od obro-

tów w 1935 r., dla przedsiębiorstw, które wypłaciły do 4 promil dywidendy norma wynosi 2 promil, dla przedsiębiorstw których dywidendy wyniosły ponad 4 promil norma wynosi 3 promil od obrotu, związek pa-

GRYPA jest źródłem wielu komplikacji
 Grypie przeciwstawi się Original
 pigułka z chinina w proszku
 Cena 50 pig. zł. 2.50

P. Prezydent Rzplitej otrzymał najwyższe odznaczenie norweskie

WARSZAWA, 23 11. (PAT). P. Prezydent Rzplitej przyjął w dniu dzisiejszym na Zamku pośła norweskiego w Warszawie. p. Christiana Ditleff'a w towarzystwie dyrektora protokołu dyplomatycznego Romera.

W czasie audiencji poseł Ditleff wręczył p. Prezydentowi Rzplitej odznaki wielkiej wstęgi orderu świętego Olafa, najwyższe odznaczenie norweskie nadane panu Prezydentowi R. P. przez króla Norwegii Haakona VI.

Skradziono **FORMUŁĘ** Morderczego Gazu!

KURSY PLYWACKIE „MAKABI”
 W związku z miesiącem propagandowym Z. K. S. „Makabi”, sekretariat sekcji pływackiej podaje do wiadomości, iż wpisowe oraz składka miesięczna za miesiąc listopad została zniesiona.

Treningi sekcji odbywają się 2 razy tygodniowo na basenie zgierskim w środy i soboty. Odjazd w środy następuje o godz. 17.10 a odjazd w soboty o godz. 16.30 z Bałuckiego Rynku.

Podaje się do wiadomości, iż w najbliższych dniach rozpoczyna się kurs pływacki dla początkujących. Kurs będzie prowadzony przez instruktora specjalistę. — Opłata za kurs wynosi za ledwie zł. 5.—
 Informacji udziela sekretariat klubu codziennie z wyjątkiem niedziel od 20 do 22-iej Al. Kościuszki-21, tel. 241-07.

pieni polskich ustalił jako normę świadczeń na rzecz pomocy zimowej półtora promil od obrotów, związek polskich hut żelaznych uchwalił normę 1 promil od obrotów.

Poza tym sekcja materiałowa zwróciła się z apelem do poszczególnych instytucji przemysłowych, aby nie ograniczając się do norm ustalonych centralnie, wpłaciły jednorazową ofiarę na rzecz pomocy zimowej.

Ministerstwo spraw wojskowych zaakceptowało dla wojskowych zawodowych oraz urzędników i niższych funkcjonariuszy zatrudnionych w formacjach wojskowych normy świadczeń na rzecz pomocy zimowej od stałych uposażeń.

Normy te przedstawiają się następująco:

- Dla osób otrzymujących od 100 — 200 zł. miesięcznie — pół proc. miesięcznego dochodu.
- 200 — 300 zł. — 3/4 proc.
- 300 — 500 zł. — 1 proc.
- 500 — 700 zł. — 1 1/2 proc.
- 700 — 1000 — 2 proc.
- 1000 — 1500 zł. — 3 proc.

1500 — 2500 — 4 proc. Ponad 2500 zł. — 5 proc.

Poza tym ministerstwo spraw wojskowych opracowało wytyczne dotyczące świadczeń materiałowych wojska oraz rodziny wojskowej, współpracującej z komitetami pomocy zimowej.

Jednocześnie ministerstwo spraw wojskowych zgodnie z uchwałą naczelnego wydziału wykonawczego ogólnopolskiego komitetu przesunęło termin świadczeń pieniężnych wojska na rzecz Funduszu Obrony Narodowej do końca kwietnia 1937 roku.

63.500 tonn węgla dla bezrobotnych

KATOWICE, 23.11. (PAT) — Jak się dowiadujemy, w czasie sobotniego dnia pracy, poświęconego przez górników na rzecz pomocy bezrobotnym, pracowało w kopalniach na Górnym Śląsku 39,800 górników, którzy wydobyli 63,500 ton węgla.

Węgiel ten oddany zostanie do dyspozycji ogólnopolskiego komitetu pomocy zimowej bezrobotnym.

Czy Greiser wróci?
Nieporozumienie prezydenta senatu gdańskiego z nadzorcą z ramienia Hitlera

Gdański koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Informacje o bliskim powrocie prezydenta Greisera do Gdańska wywoły w wolnym mieście duże zainteresowanie. Przywódca partii hitlerowskiej twierdzą,

że ponowne objęcie urzędowania przez Greisera wcale nie jest do tychezas zdecydowane, gdyż różnice zdań pomiędzy nim, a jego nadzorcą z ramienia Hitlera — Forsterem istnieją w dalszym ciągu.

Wyznanie niemieckie znajduje zwolenników wśród szefów bojówek

WIEDEN, 23. 11. (Tel. wł.). Prasa emigracyjna niemiecka do nosi, że w ostatnich czasach przywódca partii hitlerowskiej wypisują się z kościoła katolickiego i ewangelickiego. Listę tę rozpoczął szef Gestapo Himmler. Za jego przykładem poszedł Streicher, który oświadczył o swoim

wystąpieniu z kościoła katolickiego na zgromadzeniu publicznym w Kolonii. Z kościoła ewangelickiego wystąpili szef sztabu bojówek S. A. Lutze i namiestnik Saksonii Mutschmann. Przystąpił oni wszyscy do t. zw. wyznania niemieckiego „Deutsche Bekentniskirche”.

K I N O
„Palace”
Dziś poraż ostatni!
 Od godz. 4—5 Ceny od **80 gr.**

JAN KIEPURA
 w filmie wiedeńskim
W blasku słońca
 Na wiecz. seanse od **1.09 zł.**

Norwescy narodowi socjaliści wysuwają kandydaturę kanclerza Hitlera do nagrody pokojowej Nobla.

Jeżeli projekt ten miałby zostać zrealizowany, należałoby się pośpieszyć z przyznaniem nagrody Lada sobota może być zapóźno...

*

Świetny aktor komediowy K., uważa ranne wstawanie za najdziałeczniejszy z przesądów. Dla niego słońce wschodzi dopiero około południa.

Przed paroma dniami został wezwany na świadka do sądu na godzinę 8 min. 30. Urzędowy papier... Groźba surowej kary za niestawienie się... Ha, trudno. K... z największym wysiłkiem opuścił ciepłe łóżko, ubrał się i wyszedł z domu. Po raz pierwszy bodaj w życiu miał możliwość ujrzeć miasta o tak wczesnej porze.

Zaspanymi oczyma powiódł po tłumie przechodniów mknących śpiesznie ulicą i mruknął z niedowierzaniem:

— To wszystko świadkowie?!...

*

W Anglii tradycja jest, jak wiadomo, żywotna i zawsze czczona. Mało komu wiadomo np., że królowi angielskiemu przysługują osobliwe, do dziś jeszcze nie skasowane przywileje. Król jest zatem prawnym właścicielem koryta wszystkich rzek, do króla należą wszyscy włóczędzy, bezdomni, ma on prawo zmusić ich do pracy bezpłatnej w swych dobrach, do króla należy strzyżenie włosów w szubienicy po wykonaniu wyroku, do króla należą wszystkie bezpieczne zwierzęta oraz futro i skóry wszystkich upolowanych zwierząt. Według starych praw, króla nie można czynić odpowiedzialnym za żadne popełnione przezeń przestępstwo; odpowiedzialność za to ponoszą doradcy królewscy.

ZNAJDUJEMY SIĘ NA KRÓTKO PRZED ZAKOŃCZENIEM ROKU.

Zaprowadzenie ow. zmiany systemu księgowości staje się zatem sprawą pilną.

Konkurencja stara się zdobyć klienta rzekomo tanimi ofertami, klient jednakowoż nie powinien się pozwolić w błąd wprowadzić, gdyż księgowość jest sprawą ściśle poufną; eksperymentowanie jest połączone z ryzykiem, ze względu na to, że księgowość może być nie uznana.

Każdy postępowy przedsiębiorca powinien ze starą metodą księgowości zerwać.

Czołowe miejsce na całym świecie zajmuje przebitkowa księgowość szwajcarska.

Pisze się raz jeden i cała praca księgową jest tym samym załatwiona; nadto otrzymuje się codziennie bilans. Księgowość ta jest zawsze à-jour; wszystkie księgi odpadają. Szwajcarska skrócona księgowość zaoszczędza 70 proc. na czasie pracy i kosztach. Wszystkie firmy, które tę praktyczną i przejrzystą metodę u siebie zaprowadziły, są z niej najzupełniej zadowolone. W Łodzi prowadzi nowoczesną księgowość szwajcarską kilkaset firm różnych branż.

Przepisowe zaprowadzenie zapewnia O. R. Pfeiffer, Łódź, ul. Koperska 57, tel. 166-83

Jak następuje zgon u człowieka

Wrota śmierci nie mieszczą się w sercu

Śmierć człowieka jest procesem bardzo skomplikowanym, na który składa się kolejne zamieranie poszczególnych tkanek. Proces zamierania, trwający różnie długo, zaczyna się

najczęściej od ustania czynności serca i oddychania, skutkiem czego tkanki organizmu tracą możliwość zaopatrywania się w tlen i soki odżywcze. Mimo to wielu lekarzy jest zdania, że

śmierć nie wkracza do organizmu przez serce. W wielu bowiem wypadkach, mimo stwierdzonej z wszelką pewnością śmierci człowieka, serce wykazuje przez dłuższy, względnie

krótszy okres czasu prawidłową działalność. Stąd wśród badaczy zrodziło się powiedzenie, że „wrota śmierci nie mieszczą się w sercu” i skłoniło ich do żmudnych poszukiwań, mających za cel znalezienie tych wrót, okrytych, jak wiele zjawisk w przyrodzie, mrokiem tajemnicy.

Poszukiwania te w wielu wypadkach nie dały jeszcze rezultatów. Tymczasem na potwierdzenie tego zdania dysponuje medycyna szeregiem niezwykle interesujących przykładów. — M. in. przed kilkunastu laty udało się dr. Armstrongowi ożywić 38-letnią kobietę, u której oddychanie i akcja serca ustały w czasie narkozy chloroformowej. Serce nie biło już 27 minut. Dr. Armstrong przy pomocy masy serca, sztucznego oddychania oraz zastrzyków dożylnych strychniny, napsarsnicy, adrenaliny, potuitryny, przywrócił zmarłej akcję serca i oddychanie oraz ruchy ciała.

Bardziej przekonującym przykładem jest przypadek dr. Henlego, który jako lekarz sądowy był obecny w roku 1880 przy wykonaniu wyroku śmierci przez ścięcie. Dr. Henle obserwował u skazanego ruchy serca przez 15 min. od chwili wykonania wyroku.

Wprost niewiarygodnie wygląda wypadek, opisany przez francuza dr. Richelot. Opisał on w prasie fachowej przypadek utrzymywania się skurczów serca w zwłokach kobiety ściętej na gilotynie jeszcze w 24 godziny po egzekucji.

Spostrzeżenia te dowodzą nie zbiecie, że mimo rzeczywistej śmierci człowieka, spowodowanej np. ścięciem głowy, serce może przez pewien czas kurczyć się rytmicznie, na dowód że ogarniająca ludzki organizm śmierć wniknęła do niego inną drogą.

Co innego, gdy ktoś posiada... dwa serca... Ale takie curiosum obserwowali lekarze u człowieka żywego tylko w jednym wypadku, a to u niejakiego p. Lipperla, należącego do słynnego zespołu cyrku Barnuma. Lipperl posiadał dwa serca, jedno w lewej połowie klatki piersiowej, a drugie w prawej. Gdy umierał, najpierw przestało u niego bić lewe serce, a dopiero w piętnaście dni później serce prawe. (ap.)

Obowiązkowa służba pracy pod rygorem utraty praw

Jednym z eksperymentów, dokonanych przez narodowy socjalizm, jest państwowa służba pracy, czyli Arbeitsdienst.

Służba pracy trwa przez cały rok w dwóch etapach. Pierwszy rozpoczyna się 1 kwietnia i trwa do 26 września, drugi zaś od 1 października do 27-go marca. Liczba ludzi w każdym półroczu ustalona jest na 250 tysięcy plus około 50.000 w służbie wyrównawczej, razem utrzymuje więc państwo w ciągu pół roku trzysta tysięcy niezmiernie tanich robotników. Służba pracy jest zasadniczo bezpłatna, jednak jest przyjęte, że każdy członek obozu otrzymuje dziennie 25 fen. płatnych co 10 dni, przy czym ta drobna suma traktowana jest jako dar od państwa, a nie jako wynagrodzenie. Poza tym należy doliczyć niewielkie koszty na utrzymanie i mieszkanie w barakach.

Zadania służby pracy są bardzo specjalne. Mianowicie w zakresie prac wchodzi przede wszystkim roboty inwestycyjne, jak budowy szos, osuszanie błotnis-

tych obszarów i zdobywanie ich dla uprawy pól rolnych oraz takie roboty, które przynoszą przedko rezultaty.

W obozie oczywiście urabia się obywatela na dobrego hitlerowca. Prowadzi się więc pogadanki o nowych zadaniach niemca wobec państwa i partii, o konieczności prowadzenia surowego życia, o teorii rasowej i wszystkich kanonach wiary Trzeciej Rzeszy. Pogadanki te prowadzi bądź studenci, którzy przeszli już przez S. A., czy S. S. albo przełożeni Arbeitsdienstu.

Każdy niemiec musi przejść przez służbę pracy pod rygorem utraty praw. Po przepracowaniu sześciu miesięcy otrzymuje on świadectwo ukończenia obozu, zaopatrzone w szereg stopni, wynik ogólny i adnotacje o nastawieniu politycznym. Stopnie otrzymuje się z porządku, ze sprawowania, z pilności, z ochoty do pracy, z koleżeńskości i z posłuszeństwa. Stopnie ogólne stawia się w skali od 5 (najgorszy) do 1 (najlepszy), po czym są jeszcze odznaczenia. —

Jeśli ktoś otrzymał notę 5, to nie tylko, że cała praca mu się nie liczy, ale jeszcze dostaje się na dwa tygodnie do aresztu; stopień 4 pociąga za sobą te same następstwa, jedynie areszt wynosi już tylko tydzień. Stopień dostateczny jeszcze nie uwalnia od aresztu, który w tym wypadku trwa cztery dni, ale nie powoduje utraty praw, o ile dany osobnik „wykazał” dobre zrozumienie zagadnień politycznych i światopoglądowych. — Stopień dobry odpowiada dostatecznemu w szkole, a bardzo do bry otrzymuje się wtedy, gdy wykazało się wybitny zapał, pilność i skuteczność pracy.

W obozach pracy panuje rygor wojskowy; ilustrują to karty za nierzadkie wykroczenia: tak więc spóźnienie na termin mało ważny karane jest obowiązkowym ugniataniem ciasta, przy czym za minutę spóźnienia karze się kwadransiem gniecenia ciasta.

Służba pracy poza tanią pracą dla państwa jest bronią polityczną brunatnego regime'u. J. R.

**DZIŚ
PREMIERA**

**W
GRAND-KINIE**

TYLKO TY!

PRODUKCYA DONAUFILM WIEDEŃ
EKSPLOATACJA POLSKA SPÓŁKA FILMOWA

nie zobaczyć tego filmu znaczy — wyrządzić sobie samemu największą krzywdę!

Początek o g. 4-ej

przebiegi dla dorosłych ze 100 tabl.
KOWALSKINA
leczuje się przy użyciu 100 tabl.
**BÓLACH
GŁOWY**

ULGOWE PRZEJAZDY
do Paryża

Wyrabianie wiz.
Dla studentów

wizy: francuska, belgijska,
niemiecka — zł. 5.—

Wycieczki

**Do Rosji Sowieckiej
i Palestyny**

ORBIS, Piotrkowska 18

telefony: inform. 249-33
turyst. 249-40

Dr. Henryk Mostowski

Dziś decyzja p. wojewody w sprawie nowej rady miejskiej

P. Barlicki będzie zatwierdzony na stanowisko prezydenta

Oczekiwana z dużym napięciem przez całą Łódź decyzja p. wojewody Hauke-Nowaka w przedmiocie protestów wyborczych, odrzuconych już przez wydział wojewódzki, oraz w sprawie zatwierdzenia nowej rady miejskiej, nie została jeszcze wczoraj powzięta.

Jak nas jednak informują, wczoraj odbyły się już na ten temat doniosłe konferencje, w czasie których przedstawiciele wydziału samorządowego referowali panu wojewodzie protokół wydziału wojewódzkiego.

Z toczących się prac należy wnioskować, iż władze nadzorcze z całą powagą traktują kwestię szybkiego zwołania nowej rady i, jak twierdzą wtajemniczeni, ogłoszenie decyzji w tej

sprawie, które nastąpić miało w dniu wczorajszym, jest już tylko kwestią godzin.

O trybie uprawomocnienia się wyrobów pisaliśmy już. Do znanych już szczegółów tej procedury należy jedynie dodać to, iż decyzja p. wojewody w tej mierze jest (na podstawie art. 42 ustawy samorządowej) ostateczna w administracyjnym toku instancji.

Jeżeli więc, czego należy się spodziewać, wybory uprawomocnią się, nowa rada miejska musi zebrać się i to najdalej w

terminie jednomiesięcznym od dnia zapadnięcia decyzji. Dokładny termin pierwszego zebrania rady miejskiej ustala również pan wojewoda w odpowiednim reskrypcie.

Jak słychać, w sferach miarodajnych omawiana była również sprawa zatwierdzenia p. Norberta Barlickiego na stanowisko prezydenta m. Łodzi. Czynniki dobrze poinformowane twierdzą kategorycznie, iż kandydatura ta nie napotka na żadne przeszkody ze strony władz centralnych.

nowy starosta grodzki w Łodzi

Wiadomości bieżące

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA. — W dniu 28 b. m. w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 165 urzęduje dodatkowa komisja poborowa dla PKU Łódź - Miasto II.

Zgłosić się winni poborowi rocznika 1915 i starszych, którzy do tychczas nie stawili do przeglądu wojskowego, nie mają uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkują na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów i otrzymani imienne wezwania z łódzkiego starostwa grodzkiego.

SPIS POBOROWYCH 1916 ROKU NIKA. — Do dn. 30 b. m. winni się zgłosić do powtórnej rejestracji w wydziale wojskowym zarządu miejskiego w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 165, mężczyźni rocznika 1916 którzy we właściwym terminie nie zgłosili się do rejestracji z powodów niezasadniczych.

Zgłaszający się do spisu poborowych winni posiadać dowód osobisty oraz zaświadczenie o pierwszej rejestracji.

ZNALEZIONO ZEGAREK MESESKI. — W IV komisariacie policji przy ul. Gdańskiej 29, znajduje się zagubiony zegarek męski kryty.

Prawy właściciel może się zgłosić po ofiarę do tegoż komisariatu w godzinach urzędowych.

Akcja ŁOZK

na pomoc zimową

Zarząd ŁOZK postanowił wziąć czynny udział w akcji niesienia pomocy zimowej bezrobotnym.

Poza imprezą w dn. 13 grudnia z której całkowity dochód przeznaczony będzie na pomoc zimową, zarząd ŁOZK postanowił rozesłać do wszystkich towarzystw i sekcji kolarskich w okręgu łódzkim listy zbiorowe, na które mogą być deklarowane nawet najdrobniejsze sumy.

Pozatym ŁOZK zwraca się z gorącym apelem do wszystkich klubów i całej braci kolarskiej o przyjęcie czynnego udziału w ulżeniu dołi, dotkniętych klęską bezrobocia.

DZIŚ TABARIN SZALEJE

Pod tym wiele obiecującym hasłem szykuje dyrekcja „Tabarinu” na dzień dzisiejszy moc atrakcji i niespodzianek, otwierając sezon karnawałowy pierwszym bale w pięknie udekorowanych salach.

Hasło to królować będzie w „Tabarinie” dziś wieczorem i nie będzie z całą pewnością na sali ani jednego człowieka, któryby nie spędził kilku miłych godzin.

Dlatego też jest zupełnie pewnym, że sala „Tabarinu” zapelnia się dziś doborową publicznością, która nie omisszka wykorzystać okazji miłego i beztrudnego spędzenia wieczoru. Wstęp na ten pierwszy w sezonie bal jest bezpłatny. Od pierwszego grudnia Łódź będzie miała nową atrakcję, a mianowicie występy słynnych „Sisters B”, które w wyniku długich pertraktacji zostały zaangażowane przez dyrekcję „Tabarinu”.

19-letni morderca

Ustalenie tożsamości sprawcy strzału na ulicy Kilińskiego 225

Donosiliśmy wczoraj o tajemniczym morderstwie, jakie zostało dokonane na osobie Wojciecha Ciechockiego, lokatora domu przy ulicy Kilińskiego 225, piekarza, który został zastrzelony w ubikacji na podwórzu.

Przez całą wczorajszą noc trwał pościg za mordercą, którym okazał się 19-letni Eugeniusz Kalinka (Al. I Maja 45). Rozesłano za nim listy gończe. Dla ułatwienia policji szybkiego ujęcia krwawego mordercy

podajemy jego rysopis: wzrost 175 cm., postać szczupła, twarz okrągła, golony, szatyn, ubrany w garnitur czarny, palto czarne z fokowym kołnierzem, czapka cyklistowska, szara, kamasze brązowe, rękawiczki skórkowe brązowe nowe. Eugeniusz Kalinka jest synem Józefa i Eleonory (z domu Sarnecka) urodzony 1. IX 1917 r. w Zduńskiej Woli, kawaler.

Stwierdzono również przypuszczalne tło mordu. Oto zabity Ciechocki utrzymywał w swoim czasie bliższe stosunki z siostrą Kalinki. Wynikiem tego stosunku było dziecko. Mimo to Ciechocki porzucił kochankę wraz z dzieckiem i ożenił się z obecną swą małżonką.

Kalinka ponoć ujął się za krzywdę siostry i zabił jej b. kochankę.

Dokładnym ustaleniem tła zajęcia zajmuje się wydział śledczy, który w dalszym ciągu tropi mordercę.

ARTRETYZM powstaje wskutek złej przemiany materji. Stosujcie zioła **CHOLEKINAZA H. Niempjowskiego**. Broszury bezpłatnie. Lab. „Cholekinaza” Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apt. i skl. apt.

Przy głośniku radiowym

Żywe słowo

Dobra „Substancja X”. — Ciekawy felieton Bohdana Pawłowicza. — Banalny odczyt i nudny skecz

Znakomity tłumacz i publicysta literacki **BOY - ZELEŃSKI** szykuje polskim czytelnikom nową, prawdziwie radosną niespodziankę. To tłumaczenie cyklu powieściowego Prousta. Pierwsze trzy tomy już się ukazały. O tej swej nowej pracy mówił tłumacz przed mikrofonem dnia 17 b. m. Znaczenie Prousta w literaturze światowej, istotne cechy jego twórczości, trudności, na jakie napotyka czytelnik i wielkie przeżycia estetyczne, jakie po ich przezwyciężeniu stają się naszym udziałem, a wreszcie trudności, jak na tak znakomitego nawet tłumacza gigantyczne, trudności, na jakie się w swej pracy odtwórczej natknął — oto temat szkicu literackiego Boya - Zeleńskiego, jak zwykle interesującego i ważkiego.

Stuchowisko angielskie „Substancja X” nadane przez powszechny teatr wyobraźni dnia 19 b. m. nasuwa szereg uwag natury ogólniejszej.

Akcja „Substancji X” rozwijała się niejako na trzech płaszczyznach: posiedzenie akcjonariuszy towarzystwa gumy syntetycznej, przygody ekspedycji, mającej na celu wydobywanie owej tajemniczej substancji, pokład okrętu pływającego z ładunkiem substancji X.

Krótkie, na prawie kontrastu budowane obrazki, to z tego, to z innego odcinka, i styl reportażowy dały w rezultacie stuchowisko będące, jeśli nie rewelacją, to bądź — co bądź dobrą popularną audycją. Oczywiście, kontrasty nie mogły być należycie wykorzystane, a o żadnej wartości artystycznej czy eksperymentalnej nie było mowy. Ta forma jednak — forma „reportażu” o podkładzie sensacyjnym, czy historycznym — odpowiada narażeniu najbardziej sztuce mikrofonowej. Jak każda bowiem młoda forma kulturalna, jak niegdyś film — również i radio — wciąż jeszcze nie wkroczyła na drogę eksperymentu, wykorzystującego nowe możliwości i narzucającego nowe prawa.

„Na zagrodzie polskiego kolonisty” — oto tytuł felietonu **BOHDANA PAWŁOWICZA**, nadanego przez Łódź na fali ogólnopolskiej dnia 20 b. m. Barwny obrazek z dalekich krajów, w których polski kolonista w ciężkim trudzie pionierstwa szuka dla siebie ziemi, uzupełniony rozważaniami na temat stanu, potrzeb i możliwości naszej emigracji, rozważaniami ujętymi w formę wywiadu z konsulem polskim — oto treść ciekawego, barwnego felietonu. Jedno tylko zastrzeżenie o charakterze bardziej ogólnym: Łódź odzywa się na fali ogólnopolskiej bardzo rzadko. Czy w doborze tematów do takich audycji nie należałoby dbać o to, by zawierały one tematy bardziej „łódzkie”, bardziej reprezentacyjne?

WITALIS PIŁECKI mówił przed mikrofonem łódzkim o bibliotekach fabrycznych. Nie wychodząc poza najbardziej szablonowy frazes — nadmiar złego: źle wygłaszając pogadankę, nie opowiedział nam prelegent tego, co zapowiadał tytuł: „Wędrowka po bibliotekach fabrycznych”. Kilka nieciekawych, oderwanych, nie nie mówiących cyfr i dużo, bardzo dużo frazeologii.

Nadany dnia 20 b. m. z Poznania skecz **TADEUSZA MARKOWSKIEGO** i **SZYMONA PIGWY** „Metoda pana prezesa” był „klasycznym” przykładem tych zasadniczych wad, które cechują audycje tego typu. Wady te to w pierwszym rzędzie dysproporcje między ogromem puszczony w rich maszyny, a nikłą iskierką uzyskanego humoru. Jest to wada zasadnicza. Skecz taki pozostawia wrażenie niewyzyskania tkwiących w temacie możliwości, a miejscami staje się wogóle niejasny. Utyskiwaliśmy już nie raz na audycje tego typu. Przy okazji pragnęlibyśmy wskazać na zasadniczą ich wadę, która w piątkowym skeczu specjalnie się uwytkiła.

Księgowi polscy fundują samolot

Związek Księgowych w Polsce, Warszawa, którego oddział na województwo łódzkie ma siedzibę w Łodzi, Piotrkowska 113, stanął do apelu zręcznego przez Naczelnego Wodza, Marszałka Edwarda Smięgłego - Rydza, przystępując do zbiórki na budowę samolotu imienia Księgowych Polskich. W tym celu dla akcji zbiorkowej propagandowej przy Zarządzie Głównym Związku wyłonili się komitet główny zbiórki, który również powołał komitety lokalne przy oddziałach związku.

W skład komitetu oddziału na województwo łódzkie wchodzi: pp. Krauze Stefan — przewodniczący, Kaucz Longin — sekretarz, Szepe Brunon — skarbnik, oraz członkowie: Jastrzębski Władysław i Güntzel Otton.

Związek wydał specjalną odezwę do wszystkich członków, w której nawoływał do składania ofiar na budowę samolotu, podkreślając, że w ogólnej akcji całego społeczeństwa polskiego na rzecz Obrony Narodowej nie może braknąć ofiarnego wysiłku zorganizowanych księgowych.

Powiesił się po otrzymaniu eksmisji

Wczoraj o godz. 10 rano w domu przy ul. Łącznej 37 lokator tego domu 52-letni Franciszek Szmigielski powiesił się na haku wbitym w ścianę.

Gdy spostrzeżono samobójstwo i odcięto wisielca od sznurka nie dawał on już oznak życia.

Wezwany lekarz pogotowia stwierdził zgon. Zwłoki zabezpieczono na miejscu.

Jak ustaliło dochodzenie. Szmigielski popełnił samobójstwo, ponieważ przed niedawnym czasem otrzymał sądowy wyrok eksmitujący go z mieszkania.

Znów włamanie

do lokalu Zw. właścicieli przedziałów zgrzebnych

Nocy wczorajszej dokonano włamania do lokalu związku właścicieli przedziałów zgrzebnych, mieszczącego się na I piętrze domu przy ulicy Piotrkowskiej 108.

Nieujawnieni dotąd sprawcy wyłamali zamek u drzwi niezamieszkałego lokalu, przylegającego do lokalu związku, po czym dostali się do pomieszczenia związku.

Tu złoczyńcy rozbili szuflady u biurka i szaf w poszukiwaniu gotówki, której jednakowoż nie znaleźli.

W pewnym momencie włamywacze najwidoczniej spłoszeni biegli, zabierając ze sobą jedynie różne drobne przedmioty, wartości około 200 zł.

Włamanie spostrzeżono wczoraj rano. Powiadomiona policja wdrożyła energiczne dochodzenie.

Godzi się zaznaczyć, iż w ciągu niespełna 2 lat jest to już 3 do kolei włamanie do lokalu związku właścicieli przedziałów zgrzebnych.

PECH.

Sędzia. Oskarżony twierdzi, że obiecał kelnerowi przynieść pieniądze, aby uregulować rachunek. Dla czego nie wrócił więc, oskarżony do restauracji?

— Aresztowano matkę właściciela, gdy m starał się o pieniądze.

Z Łodzi do Moskwy i wszystkich miast ZSRR

materiały, obuwie, odzież, żywność, medykamenty, wyroby optyczne w najwyższych gatunkach, również dostarczone — wysyła

„UNION LLOYD”, Łódź, Piotrkowska 42, tel. 107-87

Dostawa szybka, pewna, akuratna. Stałe indywidualne wyjazdy do Z. S. R. R. WYCIEZKI DO PALESTYNY

Po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy brat i szwagier

B. P.

HERMAN LIPMAN

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu przedpogrzebowego nastąpi dziś, we wtorek, dn. 24-go listopada r. b. o godz. 1-ej po poł., o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

Żona i Rodzina

Dnia 23 listopada 1936 r. zmarł

B. P. HERMAN LIPMAN

wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia Wzajemnej Pomocy

„Ostatnia Wzajemna Posługa-Chesed-Weemes” w Łodzi

W Zmarłym tracimy oddanego towarzysza pracy, który niezmiernie służył ideom Stowarzyszenia, nosząc zawsze pomoc bliźnim w najcięższych chwilach ich życia.

Cześć pamięci zacnego szlownika.

O liczny współudział członków w oddaniu ostatniego holdu Zmarłemu na pogrzebie, który odbędzie się dziś, o godz. 1-ej po poł. z domu przedpogrzebowego, prosi

ZARZĄD

Dnia 23 listopada 1936 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 56, mój nieodżałowany mąż, nasz drogi syn i brat

B. P.

Bernard Talroze

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dziś, we wtorek, dn. 24 listopada o godz. 3 po poł. z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Żona, teściowa i nieobecni matka, siostry i brat

Dnia 23 listopada 1936 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach nasz nieodżałowany Kolega

B. P.

Bernard Talroze

pamięć o którym wśród nas nigdy nie wygaśnie. Żonie i pozostałej Rodzinie składamy wyrazy najgłębszego współczucia

KOLEZANKI I KOLEDZY z Łódzkiego Banku Depozytowego Sp. Akc.

Zawiadamiamy kolegów pracowników handlowych i biurowych o przedwczesnym zgonie **BERNARDA TALROZEGO** długoletniego i zasłużonego działacza na terenie instytucji pracowniczych m. Łodzi. Wzywamy do licznego udziału w pogrzebie, który odbędzie się z domu przedpogrzebowego dziś, dnia 24 b. m. o godzinie 3-ej po poł.

Powszechny Związek Zawodowy Pracown. Handlowych i Biurowych

Dnia 18 bm. zmarł śmiercią tragiczną mój najukochańszy mąż, syn, brat, szwagier i wuj

B. P.

Jakub Michałowicz

obywatel m. Tuszyń, przeżywszy lat 43 zam. w posiadłości „Grand-Pensjonatu” w Podgórcu. Pogrzeb odbędzie się dnia 19 b. m. o godz. 5-ej po poł., o czym zawiadamiają stroskani

Żona i Rodzina

Aresztowanie żony i córki

mordercy z ul. Składowej, podejrzanych o podpalenie domu

Krwawa tragedia, jaka w niedzielę po południu rozegrała się przy ulicy Składowej 38, wywołała w mieście duże wrażenie.

Jak już obszernie donosiliśmy, lokator tego domu Jan Bierkowski z zemsty za wyeksmitowanie go, do czego mieli się przyczynić jego sąsiedzi, wystrzelał z rewolweru zabił

sąsiada Bogusława Dąbrowskiego oraz ciężko zranił Tomasza Węgrzynowskiego i jego syna Mariana.

Jak również donosiliśmy, że wkrótce po dokonaniu krwawego czynu przez Bierkowskiego wybuchł pożar w jego mieszkaniu. Gdy wreszcie płomień ugaszono, znaleziono tam nasyczone naftą szmaty, leżące przy

rozpalonym piecyku. Obok stała butelka z naftą. Wszystko wskazywało na to, że zostało dokonane podpalenie.

Podejrzanie od razu padło na żonę mordercy Władysławę Bierkowską, która często wraz z mężem powtarzała sąsiadom, że raczej spali dom, aniżeli pozwoli się wyeksmitować, oraz na jej córkę, 17-letnią Helenę.

Córkę bowiem widziano bezpośrednio przed wybuchem pożaru, gdy skrycie opuszczała mieszkanie, po zabraniu stamtąd cenniejszych przedmiotów.

W wyniku wdrożonego niezwłocznie pościgu Władysława Bierkowska i jej córka Helena zostały jeszcze wczorajszej nocy aresztowane w mieszkaniu krewnych, u których się ukryły. Matkę i córkę odwieziono do wydziału śledczego, gdzie zostały osadzone w areszcie. Obie nie przyznają się do winy, tłumacząc się, iż w rozrządzeniu po strzelaniu rozlały naftę na podłogę. Dalsze energiczne śledztwo toczy się.

Wczoraj w prosektorium miejskim odbyła się sekcja zwłok zabitego Dąbrowskiego, dziś z polecenia prokuratora odbędzie się jego pogrzeb. Stan przebywającego w szpitalu św. Józefa Tomasza Węgrzynowskiego jest w dalszym ciągu ciężki. Syn jego, który doznał pęknięcia kuli dłoni, opuścił wczoraj szpital.

CAPITOL przoduje w doborze filmów

wysokiej klasy.

Dzisiaj i dni następnych! Wspaniałe o frapującej treści film szpiegowski z czasów wielkiej wojny

„SUZY”

Imponująca obsada:

Jean Harlow — Franchot Tone — Gary Grant

Lewis Stone. — Reż. George Fitzmaurice

Nadprogram: Tygodnik oraz kronika PAT

CENY MIEJSC NA WSZYSTKIE SEANSE od 54 groszy.

Złoto z powietrza

Wynalazek rosyjskiego emigranta

Do francuskiego urzędu patentowego zgłosił się przed paru dniami wynalazca rosyjski J. I-w, który wręczył urzędnikowi zapieczętowany pakiet.

— Chciałbym opatentować pewną maszynę...

Urzędnik wziął do ręki pióro, otworzył rejestr i zadał zwykłe pytanie:

— Jak się nazywa pańska maszyna?

— Maszyna do wydobywania z powietrza złota, srebra i platyny.

Urzędnik jest przyzwyczajony do różnych cudownych wynalazków, ale tym razem omal nie wypuścił pióra z ręki. Znany jest sposób wydobywania złota z ziemi i z wody, ale z powietrza...

Nieporozumienie szybko się wyjaśniło: Jak się okazuje maszyna rosyjskiego wynalazcy

ma specjalne znaczenie. W pracowniach jubilerskich i u techników dentystycznych podczas obróbki szlachetnych metali rzeczywiście unosi się w powietrzu pewna ilość pyłu metalowego. Maszyna ma oczyszczać powietrze od szkodliwego dla zdrowia pracowników pyłu, jednocześnie zbierać drogocenny metal.

Najnowsza komedia

WIEDŃSKIEJ PRODUKCJI!

- Lawina wesołych pomysłów
- Wir zabawnych perypetyj
- Atak niespodzianek
- Huragan śmiechu

to

KONFETTI

Reż. Hubert Marischka. — Muzyka Robert Stolz

Grają:

**Friedl Czepa
Hans Moser
Leo Slezak**

JUTRO w kinie „PALACE”

Sztuka o Wilsonie

W teatrze w Bazylei wystawiono sztukę, która wzbudziła tutaj duże zainteresowanie. Jest to „Tragedia pokoju” pióra Alberta Staffena, rysująca pełną sprzeczności wewnętrznych niezwykłą sylwetkę prezydenta Wilsona i jego walkę o zwycięstwo w życiu jego idei pokojowych podczas konferencji w Wersalu.

Wiadomości szachowe

HASTINGS. Tradycyjny turniej gwiazdowy, urządzany corocznie w znanej miejscowości kapielowej Hastings, rozpoczyna się 24 grudnia. W turnieju mistrzowskim uczestniczą zazwyczaj 5 anglików oraz 5 zagranicznych mistrzów; po czym odbywa się jeszcze rezerwowym turniej mistrzowski i kilka haupt - turniejów. Do turnieju mistrzowskiego zostali w roku bieżącym zaproszeni ex-mistrz świata dr. Aljechin, zwycięzca w kilku ostatnich turniejach międzynarodowych, młodzieńki arcymistrz amerykański Fine, prof. Vidmar, znany mistrz austriacki Eliskases oraz Feigin, mało znany i nieposiadający poważniejszych wyników na terenie międzynarodowym mistrz łódzki. W sferach szachowych Łodzi czynione są obecnie starania celem umożliwienia udziału w turnieju rezerwowym jednemu z mistrzów łódzkich. Gdyby starania powyższe zostały uwieńczone pomyślnym wynikiem, najwięcej szans na wyjazd do Anglii miałby Appel, gdyż inni kandydaci, Frydman, Kolski i Regedziński mają znaczne przeszkody natury zawodowej.

W ŁODZI. W 9 rundzie eliminacyjnego turnieju Łódzkiego Klubu Szachowego młodzieńki Warszawski ładną kombinacją z poświęceniem figury zamatawał Webera. Różycki ostrą grą wygrał z Wojciechowskim, Majzner pokonał Goldberga, partia atanson. — Garus zakończyła się pokojowo. W dogrywaniu

odłożonych partii Warszawski wygrał z Majznerem, Kochoński z Różyckim i Weber z Garusem zremisowali

Stan tabeli po 9 rundach: Nożyc 6,5 (2), Natanson 5 (2), Majzner 5 (1), Kochoński, Halpern i Garus 4,5 (1).

W turnieju 2 kategorii Lisse wygrał z Zylberbergiem, Wentel z Natansonem II, Bogatyrow z Horowiczem, Litmanowicz z Olszewskim, na remis zakończyli Grossman z Krygierelem. Wobec przegranej Zylberberga, który przez cały czas prowadził i uchodził za 100-procentowe go faworyta, sytuacja w tabeli uległa znacznej zmianie i do I miejscy pretenduje kilka graczy. Stan tabeli po 10 rundach podług ilości straconych punktów: Grossman 2, Zylberberg, Bogatyrow, Gurewicz 2,5, Lisse 3, Litmanowicz 3,5.

W turnieju 3 kategorii prowadzi nadal po 6 rundach Wiliński 5 p., przed Zielińskim i Luxemburgiema z 4 p., Pehlińskim i Wajnbergiem z 3 p.

Ani jedno dziecko w Polsce nie może być głodne. Każdy grosz złożony na konto P.K.O. Nr. 70.200 przyniesie ulgę bezrobotnym. Ratujmy od zimna i głodu

KTO WYGRAŁ NA LOTERII?

Wczoraj, w czwartym dniu ciągania loterii państwowej, wyszły następujące wygrane:

100.000 zł. — 37520 64313
50.000 zł. — 94845
5.000 — 13065 54373
2.000 — 93455 179362
1.000 zł. — 66622 114228 129307 162536 171750
500 zł. — 14336 17975 32380 43297 80137 107402 120375 129468 178316 186285 187305
400 zł. — 41441 55255 69798 93870 94312 100286 102956 139468 147448 183316
250 zł. — 2861 6641 83398 40285 43945 47729 63099 69508 70450 71158 89776 125039 142004 142174 177721 187658 192984
Po 200 zł. — 9017 10189 13112 23284 31398 36655 37452 46727 55263 59100 59553 69168 87551 97114 99129 102889 103671 114957 116397 118115 118536 119852 120804 125126 135021 141101 146242 150294 151565 161784 176664 177252 178110 181755 181884 186857 191265 191840

Po 50 zł., z literą s po 150 zł.
 323 43 479s 598s 994s 1032s 797 867 929 59 2004s 16 165s 233 45 560s 84 664 718 913s 20 2066 157 290s 1 408s 625s 72s 4059 89s 101 10s 333s 793 853 76 79s 912 57s 5062 284 581 699s 727 833 927 6033 91 520 791s 842 7031 244s 375s 705 837 988s 8181 233s 354 9369 112s 26
 10193 845s 11114 442 594s 785s 916s 66 12615 27s 854 55 13319 585 738s 14098 147s 423s 45 521s 25s 64 66s 696s 817 50s 15147 232 550 73 688 91 917 16351 605 53s 931 54 17060s 132 39s 298s 529/811 59s 949 80 18089 198 427 42 595s 820s 65 907s 19107 268 549 98s 766 892s
 20482s 554s 701 89 847 21363s 507 628s 710s 989 93s 22223 527 59s 647 857 23099 209 306 97 658 849s 24179s 562 832 33s 74 85s 25419s 726 86 92 856 999 20662 207s 10s 388 569 602 726s 863 27472s 557 978 28102 15 370 108 514 51s 65s 88 623s 795 812 29242 375s 97 406 31s 35s 765 686
 80060s 115 918 31168 451s 67s 643 704s 993s 32007 61s 511s 47 73 33059 231 97s 746s 862s 95 34065 136 360 747s 812 35182s 309s 901s 36455 538s 656 766s 37073 215 45 520 38188s 59s 938 528s 88s 39044 117s 205s 24s 326 75 679 738s
 40066 147 348s 401 835 950 41196s 222 841 42108s 51s 84 300 35 91 410s 522s 807s 43057s 479 732s 69 945
 44089 447 79s 590 626 45144s 45 67 240 330s 546s 66s 58 743s 46189s 279 86s 468s 151 654 743s 902 47050s 287s 324 63 455 729 80s 94 49119 722s 853s 50044s 101s 496 690 786 853s 62s 977 88 92 51151 218 680 835 52005 813 925s 53028 42s 95s 453 512 689 747 801 20 54243 499s 618s 44 55363 744 64 938s 56072 80 522 54 57026 105s 793 905 74s 58058 129 716s 879 922s 59117 203 96 947
 60179 828 61108 486s 591s 629 30 737 74 877s 99s 62037s 121 22 72 280 678s 806s 63045 275 332 33 493 695 64 439 567s 759 65057 60s 374 487 511 900s 66026 841s 920 79 67245 25 318 68551 589 750 828s 69047 189 204 433s 607 710
 70027s 248s 736 979 71044 6 104s 393s 436s 584 730s 47 72005 88 397s 624 754 78s 73044 93 451 606 718 942 74026s 316 451s 695s 734s 805 938s 75178 256 325 498s 76128 88 210s 28 755s 874 78 27054s 573 4 78113 25s 71s 234s 303s 634 728s 843s 79 79050 112 567 9s 646 726
 80047s 255 417 679 679 835 81426 84s 790 82022s 34s 113 487s 848 83007 50 149s 301 713s 911 23s 84149 862 973 85011 491s 520 48s 95s 631 42 776 86104 58s 270s 370 526 95s 87048s 254 322 346s 88552 660 809s 47 83 920 89015s 110 264 335s 841 912s 34
 90194 316 443 91061 148 201s 786s 954 85s 92127 229 381s 976s 93281 383 443s 537 714 815s 950s 94357 71 615s 7828 95266 380 674s 96391s 505s 919 27 97317 545 850s 98165 222s 99085 527 750 825 44 75 903 41
 100363 70s 8 633s 41s 750 808s 988 101057 103 460 102130 247 346 408 650 956 103054 303 723 67 955 104063 230s 84 870 105119 983 106219s 22 707 969s 89s 107095 98 432 5 583 689 889 994 108103s 52 401s 877 953 109004 46 96s 304 974s
 110041 402 632s 821s 111383 750s 40 112516 855s 113178s 361 95 416s 27s 573 673 815 22 930 114394 577 94 600 882s 115129s 219 425s 756s 944s 96s 116524 612 117027 170 703 953 118039 86 100 37s 253 369 96 878 119477s 83 531s 45 79s 616 47 720 8s 989
 120014 78 381 443 981s 121002 30s 539s 805 790s 122018s 120 76s 637 729 123317 388 400 71 84 569 84 677 91 124115 240s 345 503 986 125140 287 804 57s 126313 927 127170s 77s 208 28s 9 385s 514 16 625s 738 67 128124 436s 832 129037s 241 355s 647 823s
 130150 510 655s 851 958 131089 311 82 437 811 132201 94 369 470 133161 204s 13 24s 505s 17s 802 134399s 708

998s 155013 335 480s 528 758 944s 136086s 178 300s 440 891 137260 302 738s 138047 254 63s 316s 456s 780 812s 53 139068 86 151- 220s 409s 773s 81s 995s
 140075s 365 474 77 929 141122 238 51 540 142097 200 702 73 885 143167s 463 775 144190s 265s 644s 772s 145099 267 359 467 833 146024s 242 325s 545s 147282s 448 800 148031 133s 36s 238s 435 43 549 658s 734s 937s 149083 271s 316 29s 479s 587s 620 88 970s
 150001 161 294 626 57s 71 745 50 77 151035s 116 312 692 913s 152151s 296 412s 656s 153022 348 666 932s 68s 93 154035 131 400 745 877 155539s 656 75 846 994 156018s 99 393s 545s 92s 721 157014 114 412s 69 893 158074 80 168 354s 420 674s 59 714 899s 159255 375 601s 719 824
 160136 230 693 886s 161084 104 277 577 608s 946 162068s 343 454 676 871 84 891 163352s 469 74s 98 734 800s 1644002s 466 81 643 944 165039 516s 610 28s 736 960 166146 220s 79 80s 685 784 167125s 379s 659 907 168028 85 300s 329 71 93 510 669 811s 169162 479s 479s 740 52 55 809s
 170081 400 36 706s 43 855 171228s 592 911 172 115s 459s 955 173134 273s 78s 486 531 99 969s 174059s 69 135s 329s 476s 99 610s 746 908 175031s 166s 479 94 95s 827 176016 27 276s 356s 90s 3s 417s 534s 609 763s 976 177141 227s 745 57 674s 83s 809 32 43 79s 942 178065s 88 114s 35s 236s 405 887 179232 308s 44 480
 180513s 65 849 181007s 407s 572 975s 182045s 251s 475 519 706 839 183027s 222s 6s 184004s 253s 61 663 761 185040 293s 371s 408s 79 522 665 93 186114 469 534 772s 814s 918s 187155 401 757 68 859 67 188100s 291s 98 502 652 971s 189070s 282 364 493 777
 190021 111s 92 208s 91s 601 874s 948s 68s 191062 325s 47 745 192404 856s 193012s 37s 174 534s 605 706 908 27 194124s 60 232 721s 42s

CIĄNIENIE II
25.000 zł. — 87410
10.000 zł. — 140978 115363
5.000 zł. — 185735
2.000 zł. — 56576
1.000 zł. — 9208 146249 153344
500 zł. — 5095 4942 8263
 29625 51162 70817 107119 108124 120357 134594 131959 121479

Uprasza się
 posiadacza 1/4 losu Nr. 19645 lit. B., który przy nabyciu tegoż losu nie podał swego nazwiska i adresu, o zgłoszenie się do kolektury N. JATKA, Piotrkowska 22, celem podjęcia wygranej ZŁ. 50.000. — jaka padła na powyższy numer w ciągnięciu 2-ej klasy 37-ej Loterii Państwowej.

159181 135702 167673 167676
400 zł. — 14788 31151 35655
 48266 50332 57535 58574 64352 152998
250 zł. — 1833 21149 21835
 27272 37529 43866 44119 49682
 73593 85398 104883 107667
 116450 134207 164445 81148
Po 200 zł. — 2548 14140 21661
 24640 26596 50495 51123 54646
 56673 60192 64300 70098 27376
 90009 99399 94212 110384
 126197 132198 133193 134315
 158119 196632 146632 149053
 152880 163997 177991 179567
 186712 188429 189183 193011
Po 50 zł., z literą s po 150 zł.
 124s 518 822s 1217s 350 408s 879

3433 3369 426s 736 4069 942 5081 486s 533 603s 922 6201 95 540s 824 814 7608 999 8056 162s 246s 9535 808
 10034 11183 304 640 12017 629 13121s 230 361 865s 14129s 15345 490 734s 803s 16099 141s 45s 57 251s 405 942 17074 81 373s 951 18046s 323s 66 555 19605s
 20921 26 99 21105s 640s 945 46 23518 961 24669 25202 326s 26132 78 326 483s 685 740 900s 27280 736s 931 61s 86s 28024s 48 321 20251 494 628
 30298s 31341 548 32239 328s 33072 33072 350 585s 857 34063s 35522s 36221 979 98 37181 355 938s 38182 768s 88 929 39082s 386 926
 40177 819 41233 619 42476s 977 43172 938 69s 45538 46105s 486s 793 47251s 389 774 92s 963 48561 685 741 933 49096 166 740s 936s.
 50435 63s 51050s 52337s 918s 53113 216 93 413 61s 54075s 185 417 42 911s 55594 643 886 56306 509s 57219 325 417s 549 99s 893s 58134 287 59102s 998 60671 61784s 933 62016s 251s 251s 96s 63051 640s 42s 64265 73 367 492 745 47s 90 65526 702s 66033 712s 896 67295s 854 68067 159 483s 69077 91s 728s 49 833s
 70264s 764 922s 71317s 586 735 38s 72142s 603s 73401 74358s 995s 75049s 271s 763s 819s 77 76230 37 91s 367s 402 983 77296s 981s 78027 453 521 718 79153 232 342 478s 724 934 86
 80095 118 290 441s 88 81434 770 82516s 83083s 183s 231s 967s 84319 68s 85639s 747s 86928 48s
 87026 173s 258 536s 88726 558 758 975 89066s 437 90002 671 859 91434 846s 997 92072s 200s 343s 59 702 93956s 94231 95498 677 709 863 921s 37 96744

18 056s 07529 83s 98627s 966 90072 132 484s
 100071s 897 101034 248s 302 722 102086 572 103321 838 104102s 451s 548 742s 985 105243 631 736 106795 107119 84s 108022s 229s 585 986 109142 301 759
 110416 513 625 810 11013 112066 802 927 113019 883s 114197 301s 434 55 620s 985 115635 922s 116869 117114s 350s 429s 870 118923 93 110112s 272s 120059 121184 348 675 736s 985 122436 51 85s 609 937s 858s 123226s 124499 526s 979 125174s 266 391s 636 760s 126239s 530s 604 726s 844 127114s 390 668s 922 128121 788 129452s 604 786 880s
 130184s 576 131122s 216s 81s 645s 734 133242 520 920s 134044 171 312 700 135070 298s 420s 721s 136549 137089 138065s 351 560 604s 781 139301 426 558s
 140061 838s 141066s 92 144 962 65 70s 142766s 143113 803s 991s 991s 144172s 932s 145057s 114s 421s 146324s 80 148476 814s 30 149068 114 458 673 150703 822 151073s 384 928 152805 153743s 154874 81s 155511s 156060 292 494 744s 945s 157262s 452s 818s 158617 159129 775
 160083 161321s 162134 475s 782 164044 162s 415s 625 758s 165283s 720 166078s 167 289 302s 167063 111s 358s 168471 580 897 913s 169084 265s
 170278s 342s 535 172061s 104 96s 940s 17311s 076s 175251 724 816 176242 371 661s 766s 177096 97 531s 77 710s 178122s 29 889 916s 31s 179761s
 180838s 181063 984s 182753 838 907s 183254s 76 710 48 184091s 528s 185018 37s 52 623s 982 186878 187187s 301s 417s 87 589s 973 188031 214s 535 676 776s 189065 405s 13 739s
 191051 447 192302 413s 582 722 989s 193050 228 843 194116 39 298s 993s

Wygrane II-ej kl. 37-ej loterii:

zł. 20.000. — na nr. 187779
zł. 10.000. — na nr. 175368
zł. 10.000. — na nr. 140918
zł. 5.000. — na nr. 74243

padły
WOLANOWA

Teatr, muzyka i radio

TEATR MIEJSKI
 Dziś o godz. 8.30 wiecz. jedyny występ opery reprezentacyjnej w operze Verdi'ego „Rigoletto”. W roli popisowej wystąpi najświetniejsza dziś polska śpiewaczka Ewa Bandrowska-Turska. Resztę obsady stanowią: E. Mossakowski, H. Terenkoczy, A. Wroński, B. Folański. Dyryguje T. Ryder.
 W środę o godz. 8.30 wiecz. psycho logiczna sztuka Amieła „Męczycyń” z Krystyną Ankiewiczówną i Tadeuszem Białoszczyńskim w rolach głównych.
 W czwartek o godz. 8.30 wiecz. po cenach znizowanych kapitalna „Moralność pani Dulskiej”.

TEATR POPULARNY
 Dziś i dni następnych święta komedia współczesna Hicksa i Dukasa p. t. „Stare wino”.
 Początek o godz. 8.15 wiecz.

„ROZMAIŃCOCI”
 Dziś i jutro dwa przedstawienia sztuki p. t. „Matka i teściowa” z Lucy i Miszą German.
WIECZÓR MUZYKI KAMERALNEJ
 Dziś, o godz. 20.30 odbędzie się w filharmonii wieczór muzyki kameralnej ze współudziałem wiolonczelisty Thelmy Reiss i z wierszów wokalowych pianisty Johna Hunta pod protektoratem J. E. sir Howarda Kennarda, ambasadora Wielkiej Brytanii i brytyjskiego komitetu dla współpracy z zagranicą.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY
 6.33 Gimnastyka i muzyka z płytą
 11.30 „Gdy ziemia śpi pod śniegową pierzynką” — słuchowisko
 12.03 Orkiestra Edith Lorand (płyty)
 12.40 Piosenki śląskie (płyty)
 13.00 Potpourri operetkowe (płyta za płytą)
 15.40 „Poleczki” (płyty)
 16.00 Melodie z wesolych filmów dźwiękowych (płyty)
 16.15 Skrzynka P.K.O.
 16.30 Pieśni Niewiadomskiego w wykonaniu chóru męskiego
 17.00 „Dni powszednie państwa Kowalskich” — powieść mówiona
 17.15 Utwory kameralne na skrzypce i fortepian
 17.50 „Koił trojański” Mariana Hemara (fragmenty)
 18.00 Pogadanka aktualna.
 18.20 „Granice możliwości” — rozmowa z radiosłuchaczami — wygłosił dyr. Bohdan Pawłowicz.
 18.30 Pomoc zimowa dla bezrobotnych
 18.50 Pogadanka aktualna
 19.00 „Dyskutujmy”
 19.20 „Jvenes dum sumus” — (Wesołe studenty na komersie) — audycja literacko - muzyczna
 20.00 Rozmowa muzyka ze słucha-

czem radia —
 20.15 Koncert symfoniczny
 22.30 „Kwadrans poezji” — Wiersze Staffa, Leśmiana, Tuwima.
 22.45 Muzyka taneczna

AUDYCJE ZAGRANICZNE
LONDYN (261) i DROITWICH (1500)
 21.30 Recital fortepianowy Osborna (Impromptu Szuberta, 2 Nokturny Fielda i Wariacje poważne Mendelssohna)
 22.45 „Jarmark w Soroczynie” — opera Mussorgskiego
PRAGA (470)
 20.55 Poemat symfoniczny „Adventus” Kricki, Koncert fortepianowy C-moll Rachmaninowa i Uwertura „Otello” Dworzaka
KALUNDBORG (1250)
 20.00 Kwartet smyczkowy E-moll — Beethovena
BERLIN (356)
 21.00 Symfonia C-moll Krausa, Suita baletowa Gretzy-Mottl i Uwertura „Sroka - złodziej” Rossiniego
MONACHIUM (405)
 19.15 „Carmen” — opera Bizeta
SZTUTGART (523)
 22.40 Koncert dawnej muzyki kameralnej
 00.00 Suita H-moll, Motety na chór, Koncert skrzypcowy E-dur J. S. Bacha, Septet F. Bacha i Symfonia B-dur J. Chr. Bacha
BUKARESZT (365)
 20.20 Suita romantyczna Boboclu, Fantazja symfoniczna Branzeu, Allegro orkiestrowe i Poemat na skrzypce z ork. Simonisa
BERO - MUENSTER (540)
 20.15 Koncert symfoniczny z udz. śpiewaczki Dusoliny Giannini
MEDIOLAN (368)
 20.40 M. in. Symfonia D-dur Beethovena
RZYM (420)
 20.40 „La Rondine” — opera Pucciniego.

„EROICA” — BEETHOVENA
 O godz. 20.15 z koncertem symfonicznym wystąpi rozgłośnia lwowska. Program koncertu w wykonaniu orkiestry filharmonii lwowskiej pod dyr. Broni-

Odmladzanie skóry rąk
 Objawy starzenia się występują najwcześniej na skórze rąk. Zapobiec i odmłodzić starzejące się ręce udaje się niemożliwie w następujący sposób: Wieczorem wtrzeć krem „MOLLANA”, po kwadransie wymyć w znośnie gorącej wodzie i bardzo delikatnym mydełkiem, n. p. mydłem dla dzieci D-ra Lustra. Rano wymasować ręce kremem „ULTRASOL”, masując od końców palców ku górze. Po masażu kąpiel rąk w gorącej wodzie. Metoda ta ma też zastosowanie jako środek zapobiegawczy u skłonnych do odziębienia rąk.

Spadek akcji

Listy zastawne poszukiwane.

Na prywatnym rynku walorów panowała wczoraj tendencja utrzymania.

Utrzymanie się od kilku dni zrzedu kursów na mniej więcej jednakowym poziomie — sfery giełdowe tłumaczą tym, iż poprzednia wyżka, jak i późniejsza niżka wyrównały poziom kursów, umożliwiając dokonywanie normalnych transakcji.

Z papierów procentowych najbardziej poszukiwane były lódzkie listy zastawne, które zwykowały o 50 pkt. Należy jednak podkreślić, iż transakcje ograniczały się do mniejszych partii, gdyż podaż listów była bardzo mała.

7 proc. pożyczka stabilizacyjna utrzymała się na poziomie poprzednim, a mianowicie kupno 471, sprzedaż 473.

Natomiast 4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) spadła o 25 pkt., do 47,50 w placeniu, 48,50 w żądaniu.

6 proc. pożyczka dolarowa nie wykazuje żadnych zmian, kupno 68,50, sprzedaż 69,50.

3 proc. pożyczka inwestycyjna I em. bez zmian, kupno 65,50 sprzedaż 66,50, za II em. zwykowała o 50 pkt., kupno 65, sprzedaż 66.

5 proc. pożyczka konwersyjna nadal 51,50 w placeniu, 52,50 w żądaniu, drobne odcinki po 50,50 — 51.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna zwykowała o 50 pkt., do 48,50 w placeniu, 49,50 w żądaniu. Natomiast 3 proc. renta ziemiska notuje spadek o 100 pkt., do kursu 73 w żądaniu, 72 w placeniu.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi ser. X K. zwykowały o 50 pkt., kupno 48,50, sprzedaż 49,50.

Na rynku acjowym tendencja raczej niżkowa. Najpopularniejszy papier dywidendowy — akcje Banku Polskiego spadły o 100 pkt., do 110 w placeniu, 111 w żądaniu.

NOWY NUMER

„POLITYKI GOSPODARCZEJ“

Wyszedł z druku numer 27 dwutygodnika „Polityka Gospodarcza“, który zawiera artykuł wstępny o reelekcji Roosevelta oraz artykuły: b. min. skarbu J. Michalskiego p. t. „O jawność w akcji antyetatystycznej“, artykuł p. t. „Zreformujmy należycie opłaty za patenty i artykuł „Haracz kompensacji na przykładzie bawelny“. Dalej znajdujemy notatkę: „Samorząd gospodarczy działa“, „Państwo produkuje protezy“ i „Państwo produkuje narty“. W dziale „Varia“ omówiono zagadnienie służby pracy oraz ulg podatkowych. Dział „Ze światła gospodarczego“ przynosi wiadomość o polityce gospodarczej Niemiec i o haussie metalowej. Następnie idzie orzecznictwo prasy.

W dziale prasy krajowej: „Oazy rentowności czy pijawki monopolistyczne“ — „Amortyzacja w handlu“ — „Złota i srebra“ — „Wszystcy przeciwko nadmiernemu biurokracyzmowi“.

Zaopatrywanie Polski w surowce

W związku ze wzmożonym zainteresowaniem zagranicą Targami Poznańskimi, które w roku zeszłym co do wielkości stanęły na trzecim miejscu w Europie, będą w ciągu tygodnia targowego (od 2 — 9 maja 1937) zorganizowane dni, poświęcone specjalnie stosunkom handlowym polsko - zagranicznym. W ten sposób przewiduje się organizację dnia polsko - brytyjskiego, z uwzględnieniem przemysłu angielskiego i eksportu surowców przez dominia i kolonie angielskie oraz cłitonoscy brytyjskich rynków zamorskich. Te same zagadnienia na odrębnej płaszczyźnie będą poruszone w dniu poświęconym Francji i jej imperium kolonialnemu. Osobny dzień poświęcony będzie również stosunkom polsko-niemieckim. W dniach tych głos zabiorą poważni znawcy danej dziedziny z obydwu stron, przy czym celem dni będzie wzmożenie naszego eksportu oraz wzajemne zakomunikowanie sobie zarówno dodatkich jak i ujemnych doświadczeń dla znalezienia sposobów ułatwienia wymiany i podniesienia obrotów. Poruszone również będą wtedy kompensaty multilateralnej dla ułatwienia aprowizacji surowcowej.

Gdynia - jedynym portem Łodzi

Obroty włókiennictwa z Gdańskiem uległy niemal zupełnej likwidacji

Dla włókiennictwa lódzkiego Gdańsk był przez długi czas jedynym portem transportowym. Stosunki wymienne pomiędzy Łodzią a Gdańskiem były również duże, w szczególności w stałym stosunku handlowym po zostawiał ze sobą galanteryjny handel Łodzi z gdańską produkcją. lódzki przemysł konfekcyjny oraz szereg działów manufakturowych.

Obroty towarowe pomiędzy Łodzią a Gdańskiem doznały załamania po raz pierwszy po dewaluacji guldena i od tego czasu nie powróciły już do równowagi. Cały szereg momentów i przyczyn wytworzył jednak dla włókiennictwa lódzkiego sytuację tego rodzaju, w której z całym obiektywizmem można to stwierdzić, że Gdańsk przestał być dlań palącym zagadnieniem. Ten stan rzeczy najlepiej ilustruje ewolucja Gdańska, jako portu włókiennictwa lódzkiego. W ciągu lat 1931-1936 Gdańsk jako port włókienniczy Łodzi nie-

mal zupełnie stracił siłę atrakcyjną, a obroty portowe tego przemysłu przeszły na Gdynię. Szereg cyfr z całą jaskrawością ilustruje powyższą ewolucję.

W r. 1931 materiałów i wyrobów włókienniczych importowaliśmy przez Gdynię 5.000 tonn, przez Gdańsk 4.000 tonn w r. 1932 przez Gdynię przeszło 26.000 tonn artykułów włókienniczych, przez Gdańsk — 6.000 tonn, w roku 1933 importowaliśmy przez Gdynię 86.000 tonn, przez Gdańsk 3.000 tonn wyrobów włókienniczych, w r. 1934 przywieźliśmy przez Gdynię 102 tysiące tonn wyrobów włókienniczych, przez Gdańsk — 2.000 tonn, w r. 1935 przez Gdynię importowaliśmy 112.000 tonn

Biurowo-Buchalteryjno-Rewizyjne
S. BRAWMAN
Łódź, Piotrkowska 17, tel. 242-27
prowadzi od szeregu lat księgi handlowe dla większych i mniejszych przedsiębiorstw na miejscu i w biurze. Wynagrodzenie przystępne. Informacyjdia się bezpłatnie w godz. biurowych.

przez Gdańsk — 1.000 tonn.

Wartość powyższego importu była następująca: w roku 1931 przez Gdańsk surowców i artykułów włókienniczych importowaliśmy do Polski za 25 milionów złotych, w roku 1935 już tylko za 4 miliony zł., w r. 1931 przez Gdynię importowaliśmy artykułów włókienniczych i surowców wartości 12 milionów złotych, w r. 1935 za 200 milionów złotych.

Analogiczną ewolucję zaobserwować można na terenie eksportu. W r. 1938 surowców włókienniczych i wyrobów z nich eksportowaliśmy przez Gdańsk 2.000 tonn, wartości 11 milionów złotych, w r. 1934 — 2.000 tonn wartości 3 milionów złotych, w r. 1935 — 2000 tonn wartości 2 milionów złotych; przez Gdynię w r. 1933 eksportowaliśmy 2.000 tonn wartości 9 milionów złotych, w 1934 — 5.000 tonn wartości 21 milionów złotych, w r. 1935 — 8.000 tonn wartości 24 mi-

lionów złotych.

Jeszcze wyraźniej zjawisko to występuje w eksporcie artykułów galanteryjnych, jak kapeluszy, parasoli, lasek oraz artykułów mody. W dziale tych artykułów w r. 1935 nie eksportowaliśmy ani jednej tonny przez Gdańsk, podczas gdy przez Gdynię eksport ten wyniósł wartość trzech milionów złotych.

Analiza powyższych danych cyfrowych oraz fakt wydatnego osłabienia towarowej wymiany pomiędzy Łodzią a Gdańskiem w czasach ostatnich pozwala na wysnucie wniosku, że rola gospodarcza Gdańska dla Łodzi jest obecnie minimalna.

Cały handel Łodzi, szczególnie import surowców włókienniczych przechodzi przez Gdynię. Z roku na rok import ten przez Gdynię wzrasta, co gwarantuje dalszy jej rozwój, jako jedynego portu włókiennictwa lódzkiego.

Koncesjonowanie produkcji Lanitalu

Rozbieżne stanowiska „Polany“, rolników i przemysłu wełnianego. — Program spożycia wełny krajowej. — Próby uzgadniania odmiennych poglądów

W dniu wczorajszym odbyło się w Warszawie posiedzenie podkomisji dla spraw Lanitalu i wełny naturalnej. Przewodnictwem podkomisji na podstawie decyzji wicemin. Rosego objął prof. Kączkowski, dyrek-

tor Polskiego instytutu wełnoznawczego.

Posiedzenie wczorajsze poświęcone było sprawie wełny syntetycznej.

W wyniku obszernej dyskusji podkomisja przyjęła jedno-

głośnie ogólne przesłanki polityki gospodarczej w odniesieniu do Lanitalu.

Nie zdołano natomiast uzgodnić sprawy

KONCESJONOWANIA PRZEMYSŁU,

produkcującego wełnę syntetyczną.

Dlatego to w tej sprawie zgłoszone zostaną trzy odrębne rezolucje, reprezentujące poglądy: 1) sp. akc. „Polana“, 2) rolnictwa, 3) przemysłu wełnianego i związku izb przemysłowo-handlowych.

Plenum podkomisji do sprawy tej już nie powróci, natomiast pp.: b. min. Jerzy Górecki z ramienia rolnictwa, dr. S. Sembrat z ramienia przemysłu wełnianego i dyr. Tomczak z ramienia sp. akc. „Polana“ upoważnieni zostali do podjęcia ostatecznej próby **UZGODNIENIA STANOWISK WSZYSTKICH TRZECH CZYNNIKÓW.**

Konferencja w tej sprawie odbyć się ma w środę rano.

Zasadnicze stanowisko sp. akc. „Polana“ szło w kierunku **UDZIELENIA JEJ KONCESJI, ROLNICTWO** wypowiedziało się za koncesją, ograniczoną jednak szeregiem warunków i zastrzeżeń.

PRZEMYSŁ WEŁNIANY stanął na stanowisku uchwalenia przez podkomisję wniosku, stwierdzającego, że tego rodzaju inicyjatywa prywatna i tego rodzaju patent wymaga **DODATKOWEJ OCHRONY PRAWNEJ,** a znalezienie formy tej ochrony prawnej pozostawia się zainteresowanym czynnikom resortowym rządu.

Gdyby na konferencji środowowej uzgodnienie tych trzech stanowisk nie nastąpiło, min. przemysłu i handlu otrzyma w tej sprawie trzy odrębne teksty.

Plenum podkomisji podejmie dyskusję nad sprawą wełny naturalnej w dniu 2 grudnia. Ten stosunkowo późny termin ustalony został ze względu na to, że rolnicy nie uzgodnili i nie sprecyzowali zasadniczego stanowiska w tej sprawie.

Przemysł wełniany Łodzi i Bielska odbędzie w dniu jutrzejszym w Łodzi specjalną konferencję dla ostatecznego uzgodnienia stanowisk w tej mierze. Podstawą tego stanowiska będą tezy przemysłu w sprawie zwiększenia spożycia wełny krajowej w przemyśle. Tezy te w swoim czasie obszernie omówiliśmy na łamach „Głosu Porannego“.

Eksport włókienniczy do Palestyny stanowi 7,2 procent całego wywozu polskiego na ten rynek

Polsko - palestyńska izba handlowa, oddział w Łodzi nadsyła nam następujący komunikat:

W dniu 17 bm. ukazała się w „Głosie Porannym“ notatka p. t. „Premiowanie eksportu do Palestyny“. Autor notatki tej stwierdza, że eksport włókienniczy do Palestyny jest niewielki i konkluduje (czyniąc aluzję do przewidzianego układu clearingowego, w mocy którego wypłata kapitałów emigrantów - kapitalistów do Palestyny będzie mogła się odbywać wyłącznie z salda dodatniego bilansu handlowego z Palestyną): „Wypłata należności emigranckich przez wzmożony eksport będzie mogła nastąpić wtedy, gdy emigranci przeznaczą dobrowolnie pewien procent kapitału na premiowanie eksportu. Tylko bowiem w ten sposób ceny nasze (t. j. ceny towarów włókienniczych) będą w stanie wytrzymać konkurencję cen zagranicznych.“

O ile słuszne są wywody o nie zadawalającym stanie wywozu włókienniczego do Palestyny, o tyle błędna jest konkluzja, iż saldo dodatnie w obrotach handlowych z Palestyną będzie mogło być uzyskane jedynie przez specjalne premiowanie wywozu włókienniczego.

Jak się przedstawia bilans handlowy z Palestyną w okresie 1932-1935, gdy w Palestynie panował spokój i kraj stał pod znakiem twórczej pracy gospodarczej?

Rok	Import z i alestyny do Polski
1932	618
1933	578
1934	1.052
1935	4.026

W 1935 roku saldo dodatnie w handlu z Palestyną osiągnęło sumę przeszło 10 milionów zł. Jest to największe saldo dodatnie, osiągnięte w handlu z krajami Bliskiego Wschodu oraz z krajami całego kontynentu azjatyckiego.

Czy tak wielkie saldo dodatnie osiągnięte zostało głównie dzięki wzmożonemu wywozowi włókiennicemu? Bynajmniej. Oto jak się przedstawia eksport polski do Palestyny w 1935 r. według głównych artykułów: Kompletu skrzynkowe

do opak. cytrusów	2.806 t. zł.
Drzewo budulcowe	1.469 „
Dykty	1.306 „
Żelazo i blacha żel.	1.241 „
Towary włókien.	1.038 „
Meble gięte i ich cz.	1.005 „
Bydło rogate	597 „
Drób	477 „
Rury żel. i ich łączniki	462 „

W całkowitym eksporcie do Palestyny w 1935 r. (14,3 mil. zł.) towary włókiennicze stanowią 7,2 procent.

W 1936 roku sytuacja handlu z Palestyną zmieniła się na gorsze. W okresie styczeń - sierpień r. b. przywóz z Palestyny wyniósł 5.544 tys. zł., wywóz — 3.969 tys. zł., saldo ujemne — 1.575 tys. zł. Należy jednak zaznaczyć, że według palestyńskiej statystyki handlowej sprawa się ma wręcz przeciwnie: w pierwszych siedmiu miesiącach r. b. saldo na korzyść Polski wyniosło 152 tys. £. P., czyli przeszło 4 miliony złotych. Ponieważ palestyńska statystyka im-

portu uwzględni również koszty frachtu i ubezpieczenia oraz mienie imigrantów, należy zawsze liczyć się z różnicą w statystyce do 40 proc. Lecz nie stąd jeszcze wypływa tak ogromna rozbieżność. Źródło jej leży gdzie indziej: większe ilości drewna polskiego, wysłane na rynek angielski i zanotowane odpowiednio jako wywiezione do Anglii, zostały tam nabyte przez importerów palestyńskich i zanotowane w palestyńskich urzędach celnych, na podstawie świadectw pochodzenia, jako towar importowany do Palestyny z Polski.

W każdym razie, o ile obecne obroty z Palestyną są słabe, nie jest to w żadnym razie wynikiem skurczenia się możliwości wywozu włókienniczego, który w ogólnym wywozie polskim do Palestyny nie stanowił nigdy po ważniejszej pozycji, ani też wynikiem spadku udziału Polski w imporcie palestyńskim, lecz następstwem ogólnego spadku zdolności chłonnej rynku palestyńskiego z przyczyn natury raczej politycznej. O ile w Palestynie przywrócony zostanie trwały spokój — umożliwiona zostanie mniej lub więcej intensywna kolonizacja, wtedy eksport polski do Palestyny, którego główne pozycje związane są z uprawą plantacji cytrusowych i ruchem budowlanym, wykaże znów w krótkim czasie skok wwyż. Kompleks: możliwości emigracyjno - kolonizacyjne — handel zagraniczny — jest w Palestynie nierozdzielny i tylko z tego punktu widzenia można ocenić perspektywę ogólnego ukształtowania się obrotów towarowych z Palestyną.

Skradziono
FORMUŁĘ
Morderczego Gazu!

Zamieszczając powyższy komunikat, nadmieniamy, że do spraw w nim poruszonych w najbliższym czasie powrócimy.

Listy gończe za bankrutem

Władze wydały nakaz aresztowania G. Rajczuka

W upadłości Gejwisa Rajczuka, prowadzącego przedsiębiorstwo w Łodzi (11 Listopada nr. 9) oraz w Warszawie (Niska nr. 65), sąd rozpoznawał sprawozdanie syndyka Rajczuk prowadził w Łodzi handel pożyczkami; syndyk stwierdził, że upadły ukrył starannie wszystko, co mogło przedstawić jakąkolwiek wartość. Rajczuk posiadał w Łodzi prywatne mieszkanie i skład przy ul. Listopada 9, przedsiębiorstwo wyrobu zaś przy ul. Kopernika nr. 53. W okresie największych transakcji kredytowych, Rajczuk zlikwidował mieszkanie, skład i fabrykę. Zlikwidował, czy też ukrył towar i ruchomości, pomimo zajęcia jakimi były obłożone i żadnego ich śladu ustalić się nie dało.

Ponieważ Rajczuk uchodził w Łodzi za bogatego kupca i właściciela fabryki pożyczek „Lil” w Warszawie, syndyk udał się z komornikiem do lokalu w Warszawie, gdzie Rajczuk przejął przedsiębiorstwo na A. Tajtelbauma i A. Podolskiego. Przepisanie to, zdaniem syndyka nośne znamiona fikcyjności, to też sąd okręgowy w Łodzi dla zabezpieczenia powództwa, nakazał zajęcie ruchomości firmy „Fabryka Wyrobów Pożyczkowych „Lil” — Podolski, Tajtelbaum w Warszawie, ul. Niska 65.

Rajczuk, Tajtelbaum i Podolski, przewidując niepomysłne zakończenie sprawy, zwinęli przedsiębiorstwo, wywożąc częściowo maszyny w niewiadomym kierunku. Do pozostawionych w fabryce maszyn, zgłosił prawa dr. M. Klankin w

imienu spadkobierców po Dawidzie Dafnerze, przedstawiając szereg dokumentów. Z rejestru handlowego wynikało, że firma „Lil” miała skład fabryczny przy ul. Nalewki nr. 18. Skład ten również zlikwidował, i, jak syndyk zdołał ustalić, przeniesiony został na ul. Nalewki nr. 15. Jak się później okazało skład ten prowadzony jest przez firmę „F. Kutner i S-ka”. Firma ta posiada prawie wyłącznie zaopatrzone w etykiety firmy „Lil” towary. Prawdopodobnie firma ta jest również zamaskowaną placówką Rajczuka, gdyż przedtem należała do Tajtelbauma i Podolskiego i prowadzona jest obecnie przez dawnego buchaltera fabryki „Lil” przy ul. Niskiej 65.

Za Rajczukiem — w rezultacie wszczętego przeciwko niemu dochodzenia, wydano nakaz aresztowania i rozesłano listy gończe. Dochodzenie prowadzi się również przeciwko Tajtelbaumowi i Podolskiemu. Dotychczasowe jednak poszukiwania za Rajczukiem na terenie Łodzi, Warszawy, Włosa i Gdyni nie daly rezultatu.

Sąd rozpoznawał sprawozdanie i wniosek syndyka o umorzenie postępowania upadłościowego w sprawie Jakóba Bornsztajna.

Syndyk zwrócił się do firm, na wnioski których ogłoszono Bornsztajnowi upadłość, o wypowiedzenie się, czy podejrzewają upadłego o ukrycie majątku i na czym ew. podejrzenie opierają. Firmy nie mają żadnych podejrzeń a upadły

majątku nie posiada. W międzyczasie syndyk uczestniczył w procesie, skierowanym przeciw upadłemu o należność za komorne i eksmisję.

Na skutek wezwań syndyka zgłosiło się tylko pięciu wierzycieli, których wierzytelności przyjęto.

Sąd umorzył postępowanie upadłościowe zgodnie z wnioskiem syndyka, popartym przez sędziego komisarza.

Próby wywozu do Portugalii

Podjęta je izba i poselstwo Rzplitej Polskiej w Lizbonie

W związku z dążeniem izby przemysłowo-handlowej w Łodzi do zapoczątkowania, przy współdziałaniu poselstwa R. P. w Lizbonie, wywozu do Portugalii artykułów przemysłu łódzkiego, gen. sekretarzem polsko-portugalskiej izby handlowej w Lizbonie, zamianowany został p. S. Antosiewicz, b. urzędnik wydziału eksportowego jednej z firm włókienniczych Łodzi.

Celem umożliwienia polskim przedsiębiorcom konsularnym i handlowym w Lizbonie zbadania możliwości zbytu w Portugalii, p. Antosiewicz, który wyjeżdża do Lizbony w końcu listopada, zaopatrzy się w materiały orientacyjne kolekcji i wzorów firm łódzkich.

Eksporterzy winni wykorzystać nadarżającą się sposobność i zgłosić zestawienie wzorów swych wyrobów do wydziału eksportowego izby przem-handlowej w Łodzi.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Sprzedani piłkarze śląscy...

Rewelacyjna lista graczy, skaperowanych do innych zespołów

Prasa śląska, która od czasu wykrycia afery korupcyjnej Dąbu nie przestaje omawiać zabagnionych stosunków w piłkarstwie, zwołując całą winę na inne okręgi, rzekomo tolerujące korupcję i handel zawodnikami, ogłasza ostatnio listę graczy, którzy podobno zostali kupieni przez zespoły warszawskie, krakowskie i lwowskie.

Lista, którą poniżej zamieszczamy, zawiera istotnie nazwiska znane, a nie brak wśród nich reprezentantów Polski.

Z L. F. C. Katowice: Goerlitza do Pogoni Iwowskiej, Kozoka do Pogoni Iwowskiej i później do Cracovii; Dittnera do Legii warszawskiej; Sośnicę do Polonii warszawskiej; Herischa I i Herischa II do Polonii warszawskiej; Goerlitza III do Wawelu krakowskiego; Joschkego do Legii warszawskiej; Kulę do Polonii warszawskiej; Binioka do Polonii warszawskiej; Hipę do Wawelu krakowskiego; Kraha do Wawelu krakowskiego.

Z „Pogoni” Katowice: Pazurka do Garbarni; Pazurka II do Polonii a później do Garbarni; Pazurka III do Wisły; Malika do Polonii; Czajora do Polonii Przemysł; Nyca do Polonii warszawskiej; Kamskiego do Wawelu krakowskiego; Górę do Cracovii.

Z „Diany” Katowice: Rieszera do Garbarni.

Z AKS Chorzów: Niechcioleta do Pogoni Iwowskiej.

Z KS „22” Mała Dąbrówka: Kopicia do Wisły krakowskiej.

Z Sokoła Wodzisław: Sitkę do Wisły.

Z „Naprzodu” Lipiny: Nastulę do Czarnych Lwów.

Z „Wawelu” Nowa Wieś: Herischa III do Polonii warszawskiej.

Z KS „Koszarawy” Żywiec: Stępnia I do Cracovii.

Z KS „Sola” Oświęcim: Kisielnińskiego II do Wisły a później do Cracovii.

Z Policyjnego KS Katowice: Kisielnińskiego reprezentacyjnego bramkarza Polski do Polonii warszawskiej i Straucha.

Z KS „Haller” Hajduki Wielkie: Dziwisza II, Dziwisza III do Czarnych, Lwów, Frosta do Warszawianki, Sachsa do Warszawianki, Sonntag do Warszawianki.

Z KS „Iskra” Siemianowice: Ledwonia i Drzymałę do Czarnych, Lwów.

Z KS „06” Mysłowice: Kocha do Czarnych Lwów.

Resumując wszystkie swoje zarzuty, prasa śląska dochodzi do wniosku, że jedyną drogą do uzdrowienia polskiego footballu jest system jawnego zawodowstwa, zdrowszy, niż zawodowstwo zakapturzone...

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej.

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była słabsza, przy obrotach niewielkich. Notowano: Amsterdam 287,70 (plus 20), Bruksela 89,80 (- 5), Gdańsk 100, Kopenhaga 115,95, Londyn 25,97 (- 1), Mediolan 28 (- 2), Nowy Jork 5,31, Nowy Jork — katedra 5,31,25, Oslo 130,45 (- 15), Paryż 24,68 (- 4), Praga — 18,78, Sztokholm 133,95 (- 5), Zurych 122,15, Bank Polski płać za: dolary amerykańskie 5,28,50, dolary kanadyjskie 5,28, franki francuskie 24,60, szwajcarskie 121,65, belgi belgijskie 89,55, floreny holenderskie 286,70, duńskie 115,40, norwskie 129,80, szwedzkie 183,30, liry włoskie 24,60, szylingi austriackie 94,50, marki fińskie 11, marki niemieckie 107, niemieckie w srebrze 115.

AKCJE.

Dla akcji tendencja była słabsza, przy obrotach większych dla Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 110,50 (- 100), Cukier 29,75 (- 25), Wegiel 16 (plus 25), Lilpopy 14,30 - 14,40 (- 10), Ostrowieckie 20, Starachowice 35,50 - 35 Norblin — bez kuponu za lata 1935-36 i 1936-37, za który kupon płać 5 zł.

PAPIERY PROCENOWE.

Dla papierów procentowych tendencja była niejednorodna, przy większych obrotach 7 proc. stabilizacyjna i 5 proc. Warszawy nowymi. Notowano: 4 proc. dolarowa 47,50 (plus 50), 3 proc. inwestycyjna I em. 66 (plus 50), II em. 65,50 (plus 50), seria 81,50, 3 proc. konwersyjna na 52, 6 proc. dolarowa 69, 7 proc. stabilizacyjna 472 (- 200), odcinki po 500 dolarów 472 (- 200), wartość bieżącego kuponu na 23 h. m. — 52,89, 4 i pół proc. ziemskie 48,63 - 48,50 (- 25), 5 proc. Warszawy nowe 54,25 - 54 - 54,25, 5 proc. Łodzi nowe 48,50 - 48,75 (plus 50), 6 proc. Warszawy VI misja 60.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: Sprzedaż Kuno Inwestycyjna 1 em. 65,50 65,00 Inwestycyjna 2 em. 55,00 54,50

Dolarówka	48,00	47,50
Stabilizacyjna	475,00	472,00
Bank Polski	112,00	111,00
Tendencja słaba.		

GIEŁDA ZBOŻOWA

Zyto I gat.	19,75	— 20,00
Zyto II gat.	19,50	— 19,75
Pszenica	27,25	— 27,50
Pszenica zbier.	27,00	— 27,75
Jęczmień przem.	18,50	— 19,50
Jęczmień brow.	22,00	— 23,00
Owies	16,50	— 16,75
Mąka żytnia I	27,00	— 27,50
Mąka żytnia II	28,50	— 29,00
Mąka pszenna	43,50	— 45,50
Otręby żytnie	12,50	— 13,00
Otręby pszenne	13,00	— 13,25
Otręby pszenne gr.	13,25	— 13,50
Rzepak	47,00	— 48,00
Victoria	27,00	— 30,00
Groch polny	24,00	— 25,00
Ziemniaki	3,75	— 4,25

Ogólne usposobienie spokojne.

NOTOWANIA BAWELNY

NOWY JORK, 23. 11.
Otwarcie: grudzień 11,78, styczeń 11,72, marzec 11,71, maj 11,69, lipiec 11,63, październik 11,27.

LIVERPOOL, 23. 11.
Otwarcie: grudzień — styczeń 6,57, marzec 6,56, maj 6,54, lipiec 6,50, październik 6,26.

ALEKSANDRIA, 23. 11.
Zamknięcie. Sakellaridis: listopad 18,95, styczeń 18,42, marzec 18,02, maj 17,80, lipiec 17,83.

Ashmouni: grudzień 12,92, luty 13,11, kwiecień 13,21, czerwiec 13,22, sierpień 13,17, październik 13,01.

K. E. — Geyer

Dziś mecz bokserski

W dniu dzisiejszym odbędzie się o godz. 20-ej w sali Geyera drużynowy mecz bokserski Geyer — Kruszender.

Program meczu przewiduje siedem walk (bez wagi ciężkiej) następujących: Waga musza: Grambo (KE) — Usielski (G), waga kog. Rychter (KE) — Wojciechowski I. (G), waga piórkowa: Witkowski (KE) — Augustowicz (G), waga lekka: Kubiak (KE) — Wojciechowski II (G), waga półśrednia: Idasiak (KE) — Mirowski (G), waga średnia: Krawczyk (KE) — Ostrowski (G) i waga półciężka: Najszewski (KE) — Wurm (G). Najciekawiej zapowiadają się walki: Kubiak — Wojciechowski II, Krawczyk — Ostrowski i Krawczyk — Wurm

Dyskwalifikacja „uciekiniarów” rozciągnięta będzie na wszystkie kluby w Polsce

Jak już donosiliśmy, w niedzielę odbędzie się na boisku ŁKS o godzinie 11 decydujące spotkanie o tytuł mistrza kl. B., pomiędzy mistrzem grupy łódzkiej kl. B. Sokołem (Pab.) a mistrzem rezerw kl. A. Widzewem II.

Zawody te zapowiadają się b. ciekawie, bowiem obie drużyny dążyć będą do zdobycia zaszczytnego tytułu mistrzowskiego.

Zagraniczni hokeiści w Polsce

urozmaicą obfity program imprez w nadchodzącym sezonie

Donosiliśmy o przygotowaniach łódzkiego hokeja do sezonu, zkończymy się programem ogólnopolskim.

Tegoroczny sezon hokejowy zapowiada się wyjątkowo obficie. Na 31 grudnia przyjeżdża węgierski B. K. E. z Budapesztu i grać będzie w Katowicach z reprezentacją Polski. W dniach 2 i 3 stycznia goście węgierscy, którzy stanowią nicofajną reprezentację swego kraju, grać będą we Lwowie.

Mniej więcej w tym samym czasie do Katowic przyjeżdża Wiener Eislauf Verein, najlepsza drużyna austriacka.

Z Katowic wiedeńscy pojadą do Krynicy, gdzie w dniach 6 — 11 stycznia odbędzie się wielki turniej międzynarodowy z udziałem czterech drużyn zagranicznych i czterech polskich. Przyjechać mają szwedzcy hokeiści, drużyna „Sodetolje Sportklub”, zespół najwyższej klasy, wicemistrz Szwecji. Szwedzi grać będą następnie w dniach 13 — 14 stycznia we Lwowie i 16 i 17 stycznia w Katowicach. Możliwy jest udział Niemców w turnieju krynickim, brak jednak odpowiedzi. Sensacją sezonu będzie przyjazd hokeistów kanadyjskich, drużyny „Kimberley Dynamits”, która przed

Zarząd ŁOZPN, w dążności do podniesienia poziomu piłkarstwa w podległych podokręgach, postanowił w porozumieniu z poznańskim-OZP-em przeprowadzić co roku międzymiastowe zawody pomiędzy reprezentacjami Kalisza i Ostrowa.

Zainteresowane okręgi ułożyły regulamin powyższych spotkań, z którego wynika, iż co roku odbędzie się tylko jedno spotkanie.

Napierala czy Kapiak?

Zdyskwalifikowany przez związek — uniewinniony przez sąd

przebiegiem incydentu, uznał winnym spowodowania zajścia Kapiaka i uniewinnił Napieralę.

W związku z powyższym, jak się dowiadujemy, Napierala zwrócił się do pośrednictwa klubu macierzystego Fortu Bema, do naczelniej magistratury kolarzkiej z prośbą o rehabilitację, opierając się na motywach wydanych przez sąd. Niewątpliwie PZTK. zbada ponownie całą sprawę i zrehabilituje niewinnie zdyskwalifikowanego zawodnika.

Jeżeli chodzi o mecze wyjazdowe przewidziane są następujące eskapady: W początkach lutego reprezentacja Polski wyjedzie do Szwecji na dwa, trzy spotkania, a po tym do Londynu na mistrzostwa świata w dniach 17 — 27 lutego.

Tak mniej więcej wygląda program na sezon hokejowy.

Tegoroczny sezon kolarski obfitował w przekroczenia dyscyplinarne najlepszych zawodników. Komisja sportowa P. Z. T. K. z miejsca karała winnych przekroczeń.

Między innymi, jak w swoim czasie donosiliśmy, został zdyskwalifikowany czołowy kolarz Polski, Napierala, za poturbowanie zawodnika Kapiaka. P. Z. T. K. zdyskwalifikował Napieralę do dnia 15 sierpnia b.r. Napierala wytoczył jednak sprawę sądową Kapiakowi. Sąd, po szczegółowym zapoznaniu się z

kanie, ze zmianą kolejną miejsc zawodów.

ŁOZPN i POZPN ufundowały puchar przechodni dla zwycięcy powyższego spotkania międzymiastowego, które niewątpliwie przyczyni się do popularyzacji piłkarstwa na prowincji.

Donosiliśmy już o decyzji zarządu Legii — na mocy której zostali zdyskwalifikowani Martyna, Nawrot, Cebulak i Drabiński za wyjazd do Nowego Jorku.

Jak się dowiadujemy, zarząd Legii zwrócił się do PZPN z prośbą o rozciągnięcie nałożonej dyskwalifikacji na wszystkie kluby w Polsce.

Kierownictwo Legii nie ograniczyło się jednak do dyskwalifikacji samych piłkarzy i prowadzi obecnie we własnym zakresie skrupulatne dochodzenie dla ustalenia, czy pogłoski o inspirowaniu ucieczki piłkarzy, nie pochodzą od jednego z działaczy śląskich.

